

8. Siṅgālasuttaṃ သိင်္ဂီလသုတ္တံ
Discourse to Singāla သိင်္ဂီလသုတ်

242. Evaṃ me sutam – ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena siṅgālako [siṅgālako (sī.)] gahapatiputto kālasseva uṭṭhāya rājagahā nikkhamitvā allavattho allakeso pañjaliko puthudisā [puthuddisā (sī. syā. pī.)] namassati – puratthimaṃ disaṃ dakkhiṇaṃ disaṃ pacchimaṃ disaṃ uttaraṃ disaṃ heṭṭhimaṃ disaṃ uparimaṃ disaṃ.

၂၄၂. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သိင်္ဂီလကော [သိင်္ဂီလကော (သီ.)] ဂဟပတိပုတ္တော ကာလဿေဝ ဥဠာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတွာ အလ္လဝတ္ထော အလ္လကေသော ပဉ္စလိကော ပုထုဒိသာ [ပုထုဒ္ဓိသာ (သီ. သျာ. ပီ.)] နမဿတိ – ပုရတ္ထိမံ ဒိဿံ ဒက္ခိဏံ ဒိဿံ ပစ္ဆိမံ ဒိဿံ ဥတ္တရံ ဒိဿံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိဿံ ဥပရိမံ ဒိဿံ။

242. Thus have I heard:

At one time the Bhagavā was staying near Rājagaha in (the monastery of) the Bamboo Grove, the sanctuary where black squirrels were fed. Now at that time, Singālaka (i.e., the young Singāla), the son of a householder, rising early in the morning, and having gone out from Rājagaha, in wet clothes and with wet hair, worshipped with palms together the various directions such as the East, the South, the West, the North, the Nadir and the Zenith.

၂၄၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ သူကြွယ်သား သိင်္ဂီလသည် စောစောထ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ် စိုသောဆံပင် ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ် တောင်အရပ် အနောက်အရပ် မြောက်အရပ် အောက်အရပ် အထက်အရပ် (ဟူသော) များစွာသော အရပ်တို့ကို ရှိခိုး၏။

243. Atha kho bhagavā pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacīvaramādāya rājagahaṃ piṇḍāya pāvisi. Addasā kho bhagavā siṅgālakaṃ gahapatiputtaṃ kālasseva vuṭṭhāya rājagahā nikkhamitvā allavatthaṃ allakesaṃ pañjalikaṃ puthudisā namassantaṃ – puratthimaṃ disaṃ dakkhiṇaṃ disaṃ pacchimaṃ disaṃ uttaraṃ disaṃ heṭṭhimaṃ disaṃ uparimaṃ disaṃ. Disvā siṅgālakaṃ gahapatiputtaṃ etadavoca – “kiṃ nu kho tvam, gahapatiputta, kālasseva

uṭṭhāya rājagahā nikkhamitvā allavattho allakeso pañjaliko puthudisā namassasi – puratthimaṃ disaṃ dakkhiṇaṃ disaṃ pacchimaṃ disaṃ uttaraṃ disaṃ heṭṭhimaṃ disaṃ uparimaṃ disa”nti? “Pitā maṃ, bhante, kālaṃ karonto evaṃ avaca – ‘disā, tāta, namasseyyāsi’ti. So kho ahaṃ, bhante, pituvacanaṃ sakkaronto garuṃ karonto mānento pūjento kālasseva uṭṭhāya rājagahā nikkhamitvā allavattho allakeso pañjaliko puthudisā namassāmi – puratthimaṃ disaṃ dakkhiṇaṃ disaṃ pacchimaṃ disaṃ uttaraṃ disaṃ heṭṭhimaṃ disaṃ uparimaṃ disa”nti.

၂၄၃. အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာအယ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ် ဘဂဝါ သိင်္ဂါလကံ ဂဟပတိပုတ္တံ ကာလသေဝ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတွာ အလ္လဝတ္ထံ အလ္လကေသံ ပဉ္စလိကံ ပုထုဒိသာ နမဿန္တိ – ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပစ္စိမံ ဒိသံ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိသံ ဥပရိမံ ဒိသံ။ ဒိသွာ သိင်္ဂါ လကံ ဂဟပတိပုတ္တံ ဧတဒေါစ – “ကိံ န ခေါ် တုံ၊ ဂဟပတိပုတ္တံ၊ ကာလသေဝ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတွာ အလ္လဝတ္ထော အလ္လကေသော ပဉ္စလိကော ပုထုဒိသာ နမဿသိ – ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပစ္စိမံ ဒိသံ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိသံ ဥပရိမံ ဒိသံ”န္တိ။ “ပိတာ မံ၊ ဘန္တေ၊ ကာလံ ကရောန္တော ဧဝံ အဝစ – ‘ဒိသာ၊ တာတ၊ နမသေယျာသီ’တိ။ သော ခေါ် အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ပိတုဝစနံ သက္ကရောန္တော ဂရံ ကရောန္တော မာနေန္တော ပူဇေန္တော ကာလသေဝ ဥဋ္ဌာယ ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတွာ အလ္လဝတ္ထော အလ္လကေသော ပဉ္စလိကော ပုထုဒိသာ နမဿာမိ – ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပစ္စိမံ ဒိသံ ဥတ္တရံ ဒိသံ ဟေဋ္ဌိမံ ဒိသံ ဥပရိမံ ဒိသံ”န္တိ။

243. Then the Bhagavā, having rearranged his robes in the morning, took his alms-bowl and great robe and entered Rājagaha on his alms round. On seeing Singālaka, the son of a householder, who had risen early in the morning and had come out from Rājagaha in wet clothes and with wet hair, worshipping with palms together the various directions such as the East, the South, the West, the North, the Nadir and the Zenith, the Bhagavā spoke to him thus:

Young householder, rising early in the morning having come out from Rājagaha, in wet clothes and with wet hair, wherefore do you worship with palms together the various directions such as the East

the South, the West, the North, the Nadir and the Zenith?

“Venerable Sir, my father said to me on his death-bed, 'My dear son, worship the directions;

Venerable Sir, respecting, revering, reverencing and honouring my father's words, I rise early in the

morning, go out from Rājagaha in wet clothes and with wet hair, worship with palms together the various directions such as the East, the South, the West, the North, the Nadir and the Zenith.”

၂၄၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူ၏။ စောစောထ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ် စိုသောဆံပင် ရှိသည်ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ် တောင်အရပ် အနောက်အရပ် မြောက်အရပ် အောက်အရပ် အထက်အရပ် (ဟူသော) များစွာသော အရပ်တို့ကို ရှိခိုးနေသော သူကြွယ်သား သိင်္ဂီလကို မြင်တော်မူသော် သူကြွယ်သား သိင်္ဂီလအား ဤသို့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သူကြွယ်သား သင်သည် စောစောထ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ် စိုသော ဆံပင်ရှိသည် ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ် တောင်အရပ် အနောက်အရပ် မြောက်အရပ် အောက် အရပ် အထက် အရပ် (ဟူသော) များစွာသော အရပ်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ရှိခိုးဘိသနည်း"ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဖခင်သည် သေခါနီးလတ်သော် အကျွန်ုပ်ကို "ချစ်သား (သင်သည်) အရပ်မျက်နှာ တို့ကို ရှိခိုး လော့"ဟု မှာခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ဖခင်စကားကို အရိုအသေပြုလျက် အလေးပြုလျက် မြတ်နိုးလျက် ပူဇော်လျက် စောစောထကာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်ပြီးလျှင် စိုသော အဝတ်စိုသော ဆံပင်ရှိသည် ဖြစ်၍ လက်အုပ်ချီလျက် အရှေ့အရပ်။ပ။ အထက်အရပ် (ဟူသော) များ စွာသော အရပ်တို့ကို ရှိခိုးပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

Cha disā ဆ ဒိသာ

The Six Directions အရပ်ခြောက်မျက်နှာ

244. “Na kho, gahapatiputta, ariyassa vinaye evaṃ cha disā [chaddisā (sī. pī.)] namassitabbā”ti. “Yathā kathaṃ pana, bhante, ariyassa vinaye cha disā [chaddisā (sī. pī.)] namassitabbā? Sādhume, bhante, bhagavā tathā dhammaṃ desetū, yathā ariyassa vinaye cha disā [chaddisā (sī. pī.)] namassitabbā”ti.

“Tena hi, gahapatiputta suṇohi sādhu kaṃ manasikarohi bhāsisāmi”ti. “Evaṃ, bhante”ti kho siṅgālakko gahapatiputto bhagavato paccassosi. Bhagavā etadavoca -

“Yato kho, gahapatiputta, ariyasāvakassa cattāro kammakilesā pahīnā honti, catūhi ca ṭhānehi pāpakammaṃ na karoti, cha ca bhogānaṃ apāyamukhāni na sevati, so evaṃ cuddasa

pāpakāpagato chaddisāpaṭicchādī [paṭicchādī hoti (syā.)] ubholokavijayāya paṭipanno hoti. Tassa ayañceva loko āraddho hoti paro ca loko. So kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati.

၂၄၄. “န ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အရိယဿ ဝိနယေ ဧဝံ ဆ ဒိဿာ [ဆဒ္ဓိဿာ (သီ. ပီ.)] နမဿိတဗ္ဗာ”တိ။ “ယထာ ကထံ ပန၊ ဘန္တေ၊ အရိယဿ ဝိနယေ ဆ ဒိဿာ [ဆဒ္ဓိဿာ (သီ. ပီ.)] နမဿိတဗ္ဗာ? သာဓု မေ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အရိယဿ ဝိနယေ ဆ ဒိဿာ [ဆဒ္ဓိဿာ (သီ. ပီ.)] နမဿိတဗ္ဗာ”တိ။

“တေန ဟိ၊ ဂဟပတိပုတ္တ သုဏ္ဏောဟိ သာဓုကံ မနသိကရောဟိ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ သိင်္ဂါ လကော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

“ယတော ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အရိယသာဝကဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ စတူဟိ စ ဌာနေ ဟိ ပါပကမ္မံ န ကရေတိ၊ ဆ စ ဘောဂါနံ အပါယမုခါနိ န သေဝတိ၊ သော ဧဝံ စုဒ္ဓဿ ပါပကာပဂတော ဆဒ္ဓိဿာ ပဋိစ္ဆာဒီ [ပဋိစ္ဆာဒီ ဟောတိ (သျှာ.)] ဥဘောလောကဝိဇယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ တဿ အယဉ္ဇေဝ လော ကော အာရဇ္ဈေ ဟောတိ ပရော စ လောကော။ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပ ပဇ္ဇတိ။

244. Young householder, in the Ariyan Teaching the six directions are not to be worshipped in this manner.

"How then, Venerable Sir, are the six directions to be worshipped in the Ariyan Teaching? May it please the Bhagavā to teach me the six directions which are to be worshipped in the Ariyan Teaching."

In that case, young householder, listen and bear it well in mind. I shall teach you.

"Very well, Venerable Sir," replied Singāḷaka, the householder's son. And the Bhagavā spoke as follows:

Young householder, the noble disciple refrains from four acts of defilement; he does no evil which is instigated by four factors; and he does not indulge in six practices causing dissipation of wealth. Thus avoiding these fourteen evil things, he covers the six directions and follows the path for success in both the worlds. He has accomplished his tasks for this world as well as for the next. After death and dissolution of the body, he is reborn in a happy deva world.

🌀 ၂၄၄။ သူကြွယ်သား အရိယာတို့၏ သာသနာ၌ အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို ဤသို့ ရှိမခိုးအပ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ထိုသို့ ရှိမခိုးအပ်သော် အဘယ်သို့လျှင် အရိယာတို့၏ သာသနာ၌ အရပ်ခြောက်ပါး တို့ကို ရှိခိုး အပ်ပါသနည်း။ မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ် တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အရိယာတို့၏ သာသနာ၌ ရှိခိုး အပ်သော အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို ဟောတော်မူပါလော့ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ်သား သို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"မြတ်စွာဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု သူကြွယ်သား သိင်္ဂီလသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သော စကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

--

"သူကြွယ်သား အရိယာသာဝကသည် ညစ်ညူးသော ကံလေးပါးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။ လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မကောင်းမှုကို မပြု၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးကြောင်း ခြောက်ပါးတို့ကို မမှီဝဲ၊ ထို (အရိယာသာဝက) သည် ဤသို့ တစ်ဆယ့်လေးပါးသော မကောင်းမှုမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ အရပ်ခြောက်ပါး တို့ကို လုံခြုံစေလျက် လောကနှစ်ပါးကို အောင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။ ထို (အရိယာသာဝက)သည် ဤပစ္စုပ္ပန် လောကကိုလည်းကောင်း တမလွန်လောကကိုလည်းကောင်း နှစ်သက်အပ်၏။ ထိုအရိယာသာဝကသည် ခန္ဓာ ကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည် မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်၏။

Cattārokkamakilesā စတ္တာရောကမ္မကိလေသာ

The Four Acts of Defilement ညစ်ညူးသော ကံ လေးပါး

245. “Katamassa cattāro kammakilesā pahīnā honti? Pāṇātipāto kho, gahapatiputta, kammakilesa, adinnādānaṃ kammakilesa, kāmesumicchācāro kammakilesa, musāvādo kammakilesa. Imassa cattāro kammakilesā pahīnā hontī”ti. Idamavoca bhagavā, idaṃ vatvāna [idaṃ vatvā (sī. pī.) evamīdisesu ṭhānesu] sugato athāparaṃ etadavoca satthā -

“Pāṇātipāto adinnādānaṃ, musāvādo ca vuccati;

Paradāragamanañceva, nappasaṃsanti paṇḍitā”ti.

၂၄၅. “ကတမဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ ပဟီနာ ဟောန္တိ? ပါဏာတိပါတော ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ကမ္မကိလေသော၊ အဒိန္နာဒာနံ ကမ္မကိလေသော၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော ကမ္မကိလေသော၊ မုသာဝါဒော ကမ္မကိလေ

သော။ ဣမဿ စတ္တာရော ကမ္မကိလေသာ ပဟီနာ ဟောန္တိ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန [ဣဒံ ဝတ္တာ (သီ. ပိ.) ဧဝမီဒိသေသု ဌာနေသု] သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ -

“ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒာနံ၊ မုသာဝါဒော စ ဝုစ္စတိ။

ပရဒာရဂမနဉ္ဇေဝ၊ နပ္ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာ”တိ။

245 And what are the four acts of defilement that the noble disciple abstains from?

The destruction of life, young householder, is an act of defilement; stealing is an act of defilement; sensual misconduct is an act of defilement; telling lies is an act of defilement. These are the four evil acts of defilement which the noble disciple abstains from.

After the Bhagavā had spoken these words, he uttered these verses:

Young householder, killing, stealing, telling lies and committing adultery are called the four evil

acts of defilement. The wise never praise them.

၂၄၅။ ထိုအရိယာသာဝကသည် အဘယ်ညစ်ညူးသော ကံလေးပါးတို့ကို ပယ်အပ်သနည်းဟူမူ -

"သူကြွယ်သား အသက်သတ်ခြင်းသည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းသည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းသည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏။ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း သည် ညစ်ညူးသော ကံမည်၏။ ထိုအရိယာသာဝကသည် ဤညစ်ညူးသော ကံလေးပါး တို့ကို ပယ် အပ်ကုန်၏"ဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော် မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သူကြွယ်သား အသက်သတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ မဟုတ်မမှန်ပြော ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး၏ မယား၌ သွားလာခြင်း ကိုလည်းကောင်း (ညစ်ညူးသောကံဟု) ဆိုအပ်၏။ (ထိုညစ်ညူးသောကံ နှင့် ပြည့်စုံ သူတို့ကို) ပညာရှိတို့သည် မချီးမွမ်းကုန်"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

Catuṭṭhānaṃ စတုဋ္ဌာနံ

Four Factors Instigating Evil Acts အကြောင်း လေးပါး

246. “Katamehi catūhi tñānehi pāpakammaṃ na karoti? Chandāgatiṃ gacchanto pāpakammaṃ karoti, dosāgatiṃ gacchanto pāpakammaṃ karoti, mohāgatiṃ gacchanto pāpakammaṃ karoti, bhayāgatiṃ gacchanto pāpakammaṃ karoti. Yato kho, gahapatiputta, ariyasāvako neva chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati; imehi catūhi tñānehi pāpakammaṃ na karotī”ti. Idamavoca bhagavā, idaṃ vatvāna sugato athāparaṃ etadavoca satthā –

“Chandā dosā bhayā mohā, yo dhammaṃ ativattati;

Nihīyati yaso tassa [tassa yeso (bahūsu, vinayepi)], kāḷapakkheva candimā.

“Chandā dosā bhayā mohā, yo dhammaṃ nātivattati;

Āpūراتي yaso tassa [tassa yeso (bahūsu, vinayepi)], sukkapakkheva [juṇhapakkheva (ka.)] candimā”ti.

၂၄၆. “ကတမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ပါပကမ္မံ န ကရေတိ? ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရေတိ၊ ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရေတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရေတိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆန္တော ပါပကမ္မံ ကရေတိ။ ယတော ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အရိယသာဝကော နေဝ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ န ဒောသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ; ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ပါပကမ္မံ န ကရေတိ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တနံ သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ –

“ဆန္ဒာ ဒောသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။

နိဟိယတိ ယသော တဿ [တဿ ယေသော (ဗဟူသု၊ ဝိနယေပိ)]၊ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။

“ဆန္ဒာ ဒောသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။

အာပူရတိ ယသော တဿ [တဿ ယေသော (ဗဟူသု၊ ဝိနယေပိ)]၊ သုက္ကပက္ခေဝ [ဇုဏ္ဏပက္ခေဝ (က.)] စန္ဒိမာ”တိ။

246. What are the four factors by which the noble disciple is not led astray to commit evil acts? Instigated by partiality, evil is committed; instigated by anger, evil is committed; instigated by ignorance (of what is right or wrong), evil is committed; and instigated by fear, evil is committed.

But, young householder, as the noble disciple is not led astray by these four factors, namely, partiality, anger, ignorance and fear, he does not commit evil.

After the Bhagavā had spoken these words, he uttered these Verses:

Young householder, whosoever commits an evil act out of partiality, anger, fear or ignorance, his fame and following will fade away just like the moon in the waning half of the month; whosoever does not commit evil cut of partiality, anger, fear or ignorance, his fame and following will grow day by day even as the moon in the waxing half of the month.

၂၄၆။ အဘယ်လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မကောင်းမှုကို မပြုသနည်း၊ ဆန္ဒာဂတိ 'ချစ်သဖြင့် မလိုက်အပ်သည်' သို့လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။ ဒေါသာဂတိ 'မုန်းသဖြင့် မလိုက်အပ်သည်' သို့လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။ မောဟာဂတိ 'မသိသဖြင့် မလိုက်အပ်သည်' သို့လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။ ဘယာဂတိ 'ကြောက်သဖြင့် မလိုက်အပ်သည်' သို့ လိုက်၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။

သူကြွယ်သား စင်စစ်သော်ကား အရိယာသာဝကသည် အကြံကြောင့် ဆန္ဒာဂတိသို့ မလိုက်၊ ဒေါသာဂတိသို့ မလိုက်၊ မောဟာဂတိသို့ မလိုက်၊ ဘယာဂတိသို့ မလိုက်။ ထို့ကြောင့် ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မကောင်းမှုကို မပြုရာဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော် မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သူကြွယ်သား အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မသိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း တရားကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆုတ် ပက္ခဋ္ဌိ လမင်းကဲ့သို့ တစ်နေ့တစ်ခြား ဆုတ်ယုတ်၏။

အကြင်သူသည် ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မုန်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း မသိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း တရားကို လွန်ကျူး၍ မကျင့်၊ ထိုသူ၏ အခြံအရံ အကျော်အစောသည် လဆန်းပက္ခဋ္ဌိ လမင်းကဲ့သို့ တစ်နေ့တစ်ခြား ပြည့်စုံ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

Cha apāyamukhāni ဆ အပါယမုခါနီ

Six Practices Causing Dissipation of Wealth စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်း ခြောက်ပါး

247. “Katamāni cha bhogānaṃ apāyamukhāni na sevati?

Surāmerayamajjappamādaṭṭhānānuyogo kho, gahapatiputta, bhogānaṃ apāyamukhaṃ, vikālavisikhācariyānuyogo bhogānaṃ apāyamukhaṃ, samajjābhicaraṇaṃ bhogānaṃ apāyamukhaṃ, jūtappamādaṭṭhānānuyogo bhogānaṃ apāyamukhaṃ, pāpamittānuyogo bhogānaṃ apāyamukhaṃ, ālasyānuyogo [ālasānuyogo (sī. syā. pī.)] bhogānaṃ apāyamukhaṃ.

၂၄၇. “ကတမာနိ ဆ ဘောဂါနံ အပါယမုခါနိ န သေဝတိ? သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေါ ခေါ၊ ဂဟ ပတိပုတ္တ၊ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂေါ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ သမဇ္ဇဘိစရဏံ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ ဣတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေါ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ ပါပမိတ္တာနုယောဂေါ ဘောဂါနံ အပါယမုခံ၊ အာလညာနုယောဂေါ [အာလသာနုယောဂေါ (သီ. သျှာ. ပီ.)] ဘောဂါနံ အပါယမုခံ။

247. And what are _ the six practices causing dissipation of wealth which the noble disciple does not indulge in?

Young householder, indulgence in intoxicants which cause inebriety and negligence leads to dissipation of wealth; sauntering in streets at unseemly hours leads to dissipation of wealth; frequenting shows and entertainments leads to dissipation of wealth; addiction to gambling which causes negligence leads to dissipation of wealth; associating with bad companions leads to dissipation of wealth; habitual idleness leads to dissipation of wealth.

၂၄၇။ အရိယာသာဝကသည် အဘယ်ခြောက်ပါးသော စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတို့ကို မမှီဝဲသနည်း ဟူမူ -

သူကြွယ်သား မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေရည် သေရက် သောက်လေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ် ပျက်ကြောင်းတည်း။

အခါမဲ့ ခရီးသွားလာလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

ပျင်းရိလေ့ရှိခြင်းသည် စည်းစိမ်ပျက်ကြောင်းတည်း။

Surāmerayassa cha ādīnavā သုရာမေရယဿ ဆ အာဒီနဝါ

Six Evil Consequences of Indulgence in Intoxicants သေရည် သေရက် သောက်ခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

248. “Cha khome, gahapatiputta, ādīnavā surāmerayamajjappamādaṭṭhānānuyoge. Sandiṭṭhikā dhanajāni [dhanāñjāni (sī. pī.)], kalahappavaḍḍhanī, rogānaṃ āyatanam, akittisañjananī, kopīnanidaṃsanī, paññāya dubbalikaraṇīteva chaṭṭhaṃ padam bhavati. Ime kho, gahapatiputta, cha ādīnavā surāmerayamajjappamādaṭṭhānānuyoge.

၂၄၈. “ဆ ခေါမေ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အာဒီနဝါ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ။ သန္နိဋ္ဌိကာ ဓနဇာနိ [ဓနဉ္ဇာနိ (သီ. ပီ.)]၊ ကလဟပ္ပဝဇ္ဇနိ၊ ရောဂါနံ အာယတနံ၊ အကိတ္တိသဉ္ဇနနိ၊ ကောပိနနိဒံသနိ ၊ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏီ တွေဝ ဆဋ္ဌံ ပဒံ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဆ အာဒီနဝါ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂေ။

248. Young householdetr, there are these six evil consequences of indulgence in intoxicants which cause inebriety 'and negligence: actual loss of wealth in this very life; liability to be involved in quarrels; susceptibility to illness and disease; loss of good name and reputation; indecent exposure of body; impairment of intelligence. Young householder, these are the six evil consequences of indulgence in intoxicants which cause inebriety and negligence.

၂၄၈။ သူကြွယ်သား မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေရည် သေရက် သောက်လေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ဥစ္စာဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည် ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် ဖြစ်ရာ၏။ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားတတ်၏။ အနာရောဂါ၏ အကြောင်း ဖြစ်၏။ အရှိန်အစော်မဲ့တတ်၏။ လျှို့ဝှက်အပ်သည်ကို ဖော်ပြတတ်၏။ ပညာ၏ အားနည်း သည်ကို ပြုခြင်းသည် ခြောက်ခုမြောက် အကြောင်းဖြစ်၏။ သူကြွယ်သား မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက် သောက်လေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

Vikālacariyāya cha ādīnavā ဝိကာလစရိယာယ ဆ အာဒီနဝါ

Six Evil Consequences of Sauntering in Streets at Unseemly Hours အခါမဲ့သွားလာခြင်း အပြစ် ခြောက် ပါး

249. “Cha khome, gahapatiputta, ādīnavā vikālavisikhācariyānuyoge. Attāpissa agutto arakkhito hoti, puttadāropissa agutto arakkhito hoti, sāpateyyaṃpissa aguttaṃ arakkhitaṃ hoti, sañkiyo ca hoti pāpakesu ṭhānesu [tesu tesu ṭhānesu (syā.)], abhūtavacanañca tasmim rūhati,

bahūnañca dukkhadhammānaṃ purakkhato hoti. Ime kho, gahapatiputta, cha ādīnavā vikālavisikhācariyānuyoge.

၂၄၉. “ဆ ခေါ်မေ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အာဒီနဝါ ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂေ။ အတ္တာပိဿ အဂုတ္တော အရက္ခိတော ဟောတိ၊ ပုတ္တဒာရောပိဿ အဂုတ္တော အရက္ခိတော ဟောတိ၊ သာပတေယျပိဿ အဂုတ္တံ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ သင်္ကီယော စ ဟောတိ ပါပကေသု ဌာနေသု [တေသု တေသု ဌာနေသု (သျှာ.)]၊ အဘူတဝစနန္တ တသ္မိ ရူဟတိ၊ ဗဟူနန္တ ဒုက္ခဓမ္မာနံ ပုရက္ခတော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဆ အာဒီနဝါ ဝိကာလဝိသိခါစရိယာနုယောဂေ။

249. Young householder, there are these six evil consequences of a person sauntering in streets at

unseemly hours: he himself becomes unprotected and unguarded; his wife and children become unprotected and unguarded; his property becomes unprotected and unguarded; he becomes suspected of committing crimes and evil deeds; he becomes subjected to false accusations; he will have to face many troubles. Young house-holder, these are the six evil consequences of sauntering in streets at unseemly hours.

၂၄၉။ သူကြွယ်သား အခါမဲ့ ခရီးသွားလာလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

ထိုသူ၏ ကိုယ်သည်လည်း အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ကင်း၏၊ ထိုသူ၏ သားမယားတို့သည် လည်း အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ကင်း၏၊ ထိုသူ၏ ဥစ္စာနှစ်သည်လည်း အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ကင်း၏၊ (သူတစ်ပါးပြုသော) မကောင်းမှုတို့၌ (ဤသူပြုမည်ဟု) ယုံမှားအပ်၏၊ ထိုသူ၌ မဟုတ် မမှန် စွပ်စွဲသော စကားလည်း ကျရောက်တတ်၏၊ များစွာသော ဆင်းရဲတရားတို့၏ ရှေ့သွားဖြစ်၏။ သူကြွယ်သား အခါမဲ့ ခရီးသွားလာလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

Samajjābhicaraṇassa cha ādīnavā သမဇ္ဇဘိစရဏဿ ဆ အာဒီနဝါ

Six Evil Consequences of Frequenting Shows and Entertainments

ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

250. “Cha khome, gahapatiputta, ādīnavā samajjābhicaraṇe. Kva [kuvaṃ (ka. sī. pī.)] naccaṃ, kva gītaṃ, kva vāditāṃ, kva akkhānaṃ, kva pāṇissaraṃ, kva kumbhathunanti. Ime kho, gahapatiputta, cha ādīnavā samajjābhicaraṇe.

၂၅၀. “ဆ ခေါ်မေ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အာဒီနဝါ သမဇ္ဇဘိစရဏေ။ ကွ [ကုဝံ (က. သီ. ပီ.)] နန္တံ၊ ကွ ဂီတံ၊ ကွ ဝါဒီတံ၊ ကွ အက္ခါနံ၊ ကွ ပါဏိဿရံ၊ ကွ ကုမ္ဘထုနန္တိ။ ဣမေ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဆ အာဒီနဝါ သမဇ္ဇဘိစရဏေ။

250. Young householder, there are these six evil consequences of a person frequenting shows and

entertainments: " Where is the dancing? Where is the singing? Where is the music? Where is the recitation? Where is the playing of cymbals? Where is the beating of drums?" He makes these enquiries and goes there (thereby neglecting his responsibilities). Young householder, these are the six evil consequences of frequenting shows and entertainments.

၂၅၀။ သူကြွယ်သား ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

အဘယ်မှာ ကပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ သီဆိုပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ တီးမှုတ်ပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ စာဟောပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ လက်ခုပ်တီးပွဲရှိသနည်း၊ အဘယ်မှာ စည်တီးပွဲရှိသနည်းဟု မေးရ သွားရ၏။ သူကြွယ်သား ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့ တည်း။

Jūṭappamāḍassa cha ādīnavā ဇူတပ္ပမာဒဿ ဆ အာဒီနဝါ
Six Evil Consequences of Gambling လောင်းကစားခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

251. "Cha khome, gahapatiputta, ādīnavā jūṭappamāḍaṭṭhānānuyoge. Jayaṃ veraṃ pasavati, jino vittamanusocati, sandiṭṭhikā dhanajāni, sabhāgatassa [sabhāye tassa (ka.)] vacanaṃ na rūhati, mittāmaccānaṃ paribhūto hoti, āvāhavivāhakānaṃ apatthito hoti – 'akkhadhutto ayaṃ purisapuggalo nālaṃ dārabharaṇāyā'ti. Ime kho, gahapatiputta, cha ādīnavā jūṭappamāḍaṭṭhānānuyoge.

၂၅၁. “ဆ ခေါ်မေ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အာဒီနဝါ ဇူတပ္ပမာဒဌာနာနုယောဂေ။ ဇယံ ဝေရံ ပဿဝတိ၊ ဇိနော ဝိတ္တမနုသောစတိ၊ သန္နိဋ္ဌိကာ ဓနဇာနီ၊ သဘာဂတဿ [သဘာယေ တဿ (က.)] ဝစနံ န ရူဟတိ၊ မိတ္တာမစ္စာနံ ပရိဘူတော ဟောတိ၊ အာဝါဟဝိဝါဟကာနံ အပတ္တိတော ဟောတိ – ‘အက္ခသုတ္တော အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော နာလံ ဒာရဘရဏာယာ’တိ။ ဣမေ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဆ အာဒီနဝါ ဇူတပ္ပမာဒဌာနာနုယောဂေ။

251. Young householder, there are these six evil consequences of a person being addicted to gambling

which causes negligence: as a winner he begets enmity; as a loser he grieves over his loss; there is actual loss of wealth in this very life; his word is not relied upon in a court of law; he is despised by his friends and companions; he is not sought after as a partner in marriage because people say, 'He is a gambler, he cannot support a wife'. Young householder, these are the six evil consequences of gambling which causes negligence.

၂၅၁။ သူကြွယ်သား မေ့လျော့ကြောင်းသော လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

နိုင်သော် ရန်ပွား၏၊ ရှုံးသော် ဥစ္စာအတွက် ပူပန်ရ၏၊ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် ဥစ္စာဆုတ်ယုတ်၏၊ တရားရုံး၌ ထိုသူ၏ စကားသည် မတည်၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် မထိမဲ့မြင် ပြုအပ်၏၊ "ဤသူသည် ကစားသမားတည်း၊ မယားကို ကျွေးမွေးရန် မစွမ်းနိုင်"ဟု သမီးပေး သမီးယူပြုလိုကုန်သော သူတို့သည် အလိုမရှိအပ်။ သူကြွယ်သား မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

Pāpamittatāya cha ādīnavā ပါပမိတ္တာတယ ဆ အာဒီနဝါ

Six Evil Consequences of Associating with Bad Companions ခင်ပွန်းယုတ် အပြစ် ခြောက်ပါး

252. “Cha khome, gahapatiputta, ādīnavā pāpamittānuyoge. Ye dhuttā, ye soṇḍā, ye pipāsā, ye nekatikā, ye vañcanikā, ye sāhasikā. Tyāssa mittā honti te sahāyā. Ime kho, gahapatiputta, cha ādīnavā pāpamittānuyoge.

၂၅၂. “ဆ ခေါ်မေ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အာဒီနဝါ ပါပမိတ္တာနုယောဂေ။ ယေ ဓုတ္တာ၊ ယေ သောဏ္ဏာ၊ ယေ ပိပါသာ၊ ယေ နေကတိကာ၊ ယေ ဝဇ္ဇနိကာ၊ ယေ သာဟသိကာ။ ဘျာဿ မိတ္တာ ဟောန္တိ တေ သဟာယာ။ ဣမေ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဆ အာဒီနဝါ ပါပမိတ္တာနုယောဂေ။

252. Young householder, there are these six evil consequences of a person associating with bad companions: there are those who gamble, those who are libertines, those who are drunkards, those who are swindlers, those who are cheats, and those who are aggressive and violent. Only these people form his circle of friends and companions. (He therefore suffers, in this life and in the next, the evil consequences of associating with them.) Young householder, these are the six evil consequences of associating with bad companions.

၂၅၂။ သူကြွယ်သား မကောင်းသောသူတို့ကို အဆွေခင်ပွန်းပြုလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

အကြင်သူတို့သည် လောင်းကစားကြူးကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် ကာမဂုဏ်ကြူးကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် သေသောက်ကြူးကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် အတုပြု၍ လှည့်ပတ်တတ်ကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် မာယာဖြင့် လှည့်ပတ်တတ်ကုန်၏၊ အကြင်သူတို့သည် အနိုင်အထက် ပြုတတ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့ သည်သာလျှင် ထိုသူ၏ အဆွေခင်ပွန်း အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်၌လည်းကောင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ သူကြွယ်သား မကောင်းသော သူတို့ကို အဆွေ ခင်ပွန်း ပြုလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

Ālasyassa cha ādīnavā အာလသျာဿ ဆ အာဒီနဝါ

Six Evil Consequences of Habitual Idleness ပျင်းရိခြင်း အပြစ် ခြောက်ပါး

253. “Cha khome, gahapatiputta, ādīnavā ālasyānuyoge. Atisīṭanti kammaṃ na karoti, atiuṇhanti kammaṃ na karoti, atisāyanti kammaṃ na karoti, atipātoti kammaṃ na karoti, atichātosmīti kammaṃ na karoti, atidhātosmīti kammaṃ na karoti. Tassa evaṃ kiccāpadesabahulassa viharato anuppannā ceva bhogā nuppajjanti, uppannā ca bhogā parikkhayaṃ gacchanti. Ime kho, gahapatiputta, cha ādīnavā ālasyānuyoge”ti. Idamavoca bhagavā, idaṃ vatvāna sugato athāparaṃ etadavoca satthā –

“Hoti pānasakhā nāma,

Hoti sammiyasammiyo;

Yo ca atthesu jātesu,

Sahāyo hoti so sakhā.

“Ussūraseyyā paradārasevanā,

Verappasavo [verappasaṅgo (sī. syā. pī.)] ca anattatā ca;

Pāpā ca mittā sukadariyatā ca,

Ete cha ṭhānā purisaṃ dhamṣayanti.

“Pāpamitto pāpasakho,

Pāpaācāragocarō;

Asmā lokā paramhā ca,

Ubhayā dhamṣate naro.

“Akkhitthiyo vāruṇī naccagītaṃ,

Divā soppaṃ pāricariyā akāle;

Pāpā ca mittā sukadariyatā ca,

Ete cha ṭhānā purisaṃ dhamṣayanti.

“Akkhehi dibbanti suraṃ pivanti,

Yantitthiyo pāṇasaṃ paresaṃ;

Nihīnasevī na ca vuddhasevī [vuddhisevī (syā.), buddhisevī (ka.)],

Nihīyate kāḷapakkheva cando.

“Yo vāruṇī addhano akiñcano,

Pipāso pivaṃ papāgato [pipāsosi atthapāgato (syā.), pipāsopi samappapāgato (ka.)];

Udakamiva iṇaṃ vigāhati,

Akulaṃ [ākulaṃ (syā. ka.)] kāhiti khippamattano.

“Na divā soppasīlena, rattinuṭṭhānadessinā [rattinuṭṭhānadassinā (sī. pī.), rattinuṭṭhānasīlinā (?)];

Niccaṃ mattenā soṇḍena, sakkā āvasituṃ gharaṃ.

“Atisītaṃ atiuṇhaṃ, atisāyamidaṃ ahu;

Iti vissaṭṭhakammante, atthā accenti māṇave.

“Yodha sītañca uṇhañca, tiṇā bhiyyo na maññati;

Karaṇ purisakiccāni, so sukhaṇ [sukhā (sabbattha) aṭṭhakathā oloketabbā] na vihāyatī”ti.

၂၅၃. “ဆ ခေါ်မေ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အာဒိနဝါ အလသျှာနယောဂေ။ အတိသီတန္တိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိဥဏ္ဍန္တိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိသာယန္တိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိပါတောတိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိဆာတောသ္မိတိ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ အတိဓာတောသ္မိတိ ကမ္မံ န ကရောတိ။ တဿ ဧဝံ ကိစ္စာပဒေသဗဟုလဿ ဝိဟရတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ဘောဂါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ဘောဂါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣမေ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဆ အာဒိနဝါ အလသျှာနယောဂေ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ -

“ဟောတိ ပါနသခါ နာမ၊

ဟောတိ သမ္ပိယသမ္ပိယော။

ယော စ အတ္ထေသု ဇာတေသု၊

သဟာယော ဟောတိ သော သခါ။

“ဥဿူရသေယျာ ပရဒာရသေဝနာ၊

ဝေရပ္ပသဝေါ [ဝေရပ္ပသင်္ဂေါ (သီ. သျှာ. ပီ.)] စ အနတ္ထတာ စ။

ပါပါ စ မိတ္တာ သုကဒရိယတာ စ၊

ဧတေ ဆ ဌာနာ ပုရိသံ ဓံသယန္တိ။

“ပါပမိတ္တာ ပါပသခေါ၊

ပါပအာစာရဂေါစရော။

အဿ္မာ လောကာ ပရမ္မာ စ၊

ဥာယာ ခံသတေ နရော။

“အက္ခိတ္တိယော ဝါရုဏီ နစ္စဂီတံ၊

ဒိဝါ သောပွံ ပါရိစရိယာ အကာလေ။

ပါပါ စ မိတ္တာ သုကဒရိယတာ စ၊

ဧတေ ဆ ဌာနာ ပုရိသံ ခံသယန္တိ။

“အက္ခေဟိ ဒိဗ္ဗန္တိ သုရံ ပိဝန္တိ၊

ယန္တိတ္တိယော ပါဏသမာ ပရေသံ။

နိဟိနသေဝီ န စ ဝုဒ္ဓသေဝီ [ဝုဒ္ဓိသေဝီ (သျှာ.)၊ ဗုဒ္ဓိသေဝီ (က.)]၊

နိဟိယတေ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒော။

“ယော ဝါရုဏီ အဒ္ဓနော အကိဉ္ဇနော၊

ပိပါသော ပိဝံ ပပါဂတော [ပိပါသောသိ အတ္ထပါဂတော (သျှာ.)၊ ပိပါသောပိ သမပ္ပပါဂတော (က.)]။

ဥဒကမိဝ ဣဏံ ဝိဂါဟတိ၊

အကုလံ [အာကုလံ (သျှာ. က.)] ကာဟိတိ ခိပ္ပမတ္တနော။

“န ဒိဝါ သောပွသီလေန၊ ရတ္တိမုဋ္ဌာနဒေသိနာ [ရတ္တိနုဋ္ဌာနဒေသိနာ (သီ. ပိ.)၊ ရတ္တိနုဋ္ဌာနသီလိနာ (?)]။

နိစ္စံ မတ္တေန သောဏ္ဏေန၊ သက္ကာ အာဝသိတုံ ဃရံ။

“အတိသီတံ အတိဉ္ဇဏှံ၊ အတိသာယမိဒံ အဟု။

ဣတိ ဝိသဋ္ဌကမ္မန္တေ၊ အတ္ထာ အစ္စန္တိ မာဏဝေ။

“ယောဓ သီတဉ္စ ဥဏ္ဍ၊ တိဏာ ဘိယျော န မညတိ။

ကရံ ပုရိသကိစ္စာနိ၊ သော သုခံ [သုခါ (သဗ္ဗတ္ထ) အဋ္ဌကထာ ဩလောကေတဗ္ဗာ] န ဝိဟာယတိ”တိ။

253. Young householder, there are these six evil consequences of a person indulging in habitual idleness: he does no Work, saying it is too cold; he does no work, saying it is too hot; he does no work, saying it is too late in the evening; he does no work, saying it is too early in the morning; he does no work, saying he is too hungry; he does no work, saying he is too full. Thus making such lame excuses, he leaves many duties undone, not acquiring new wealth, but wasting away such wealth as he has already accumulated. Young householder, these are the six evil consequences of habitual idleness.

After the Bhagavā had spoken these words, he uttered these verses:

There are drinking companions; there are those who are friends only in one's presence. (These are not true friends.) There is one who proves to be a comrade in times of crisis. This is indeed a true friend.

Sleeping till the sun is high; committing adultery; begetting enmity; engaging in unbeneficial activities; keeping evil companions and being extremely stingy. These are the six causes bringing ruin to a man.

He who has bad friends and evil companions who is given to bad ways and is moving in bad circles is heading for ruin both in this world and the next.

Playing dice, womanising, drinking, dancing and singing; sleeping during daytime; sauntering at unseemly hours; (evil companions and stinginess); these six causes bring ruin to a man.

Playing dice; indulging in drinking; misbehaving with women who are dear as life to other men, with women who are sought after by the base and are shunned by the wise; the fame and following of such people fade away just like the moon in the waning half of the month.

The destitute drunkard, feeling thirsty, frequents liquor shops. As a stone sinks in water, he becomes immersed in debt to be soon disowned and rejected by his relatives.

Ho who habitually sleeps in the day, is not wakeful at night, is always drunk, and is debauched cannot manage a household.

Chances and opportunities pass by the young man who says it is too hot, too cold, too late and leaves things undone.

But for him who does not consider cold or heat any more than a blade of grass and who dutifully attends to the affairs of men, happiness and prosperity do not decline.

၂၅၃။ သူကြွယ်သား ပျင်းရိလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

အေးလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ပူလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ မိုးချုပ်လွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ စောလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ဆာလွန်းသည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ဝလွန်း သည်ဟု အမှုကိစ္စကို မပြု၊ ဤသို့ မခိုင်လုံသော ကိစ္စများကို ယိုးမယ်ဖွဲ့၍ နေသော ထိုသူအား မဖြစ်သေးသော စည်းစိမ်တို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ ဖြစ်ပြီးသော စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သူကြွယ်သား ပျင်းရိလေ့ရှိခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော် မူပြီး၍ ဤ ဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

"သေရည်ဆိုင်၌သာ အဖော်ဖြစ်သောသူသည် သောက်ဖော် သောက်ဖက် မိတ်ဆွေ မည်၏၊ 'အဆွေ အဆွေ'ဟု ခေါ်၍ မျက်မှောက်၌သာ အဖော်သဟဲဖြစ်လျက် မျက် ကွယ်၌ ရန်သူသဖွယ် ဖြစ်သော သူသည် ဟန်ဆောင် မိတ်ဆွေမည်၏၊ အကြင်သူသည် အကြောင်းကိစ္စဖြစ်ပေါ်လတ်သော် အဖော်သဟဲ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် မိတ်ဆွေ စစ် မည်၏။

နေမြင့်အောင် အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးမယားကို မှီဝဲခြင်းလည်းကောင်း၊ ရန်သူများခြင်း လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ပြု ခြင်းလည်းကောင်း၊ မကောင်းသော အဆွေ ခင်ပွန်းရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ အလွန် စေးနဲခြင်းလည်းကောင်း ဤအကြောင်းခြောက်ပါး တို့သည် လူကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။

မကောင်းသော မိတ်ဆွေခင်ပွန်းရှိသူသည်လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော အပေါင်း အဖော်ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော အလေ့အကျင့် မကောင်းသော ကျက်စားရာရှိသူသည်လည်းကောင်း၊ ဤ လောကမှလည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကမှ လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော လောကမှ (ပျက်စီးခြင်းသို့) လျှောကျတတ်၏။

လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ မိန်းမလိုက်စားခြင်းလည်းကောင်း၊ သေရည် သေရက်သောက်လေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ ကခြင်းသီခြင်းကို ကြည့်ရှုနား ထောင်လေ့ ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ နေ၌ အိပ်လေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ အခါမဲ့၌ ခရီးသွားလာလေ့ ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ မကောင်းသူတို့ကို အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့လေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း၊ အလွန်စေးနွဲ့ခြင်းလည်းကောင်း ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည် လူကို ဖျက် ဆီးတတ်ကုန်၏။

အကြင်သူတို့သည် ကြွေအန်တို့ ဖြင့် လောင်းကစားကုန်၏၊ သေရည်သေရက် သောက်ကုန်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ အသက်နှင့်တူကုန်သော၊ သူယုတ်မာတို့သာ မှီဝဲအပ် ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ မမှီဝဲအပ်ကုန်သော သူတစ်ပါးမယားတို့ကို သွားလာကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ စည်းစိမ်အခြံအရံသည် လဆုတ်ပက္ခ၌ လမင်းကဲ့သို့ ဆုတ်ယုတ်၏။

မရှိဆင်းရဲသော ဓွတ်သိပ်သော အကြင်အရက်သမားသည် သောက်လိုသည်ဖြစ်၍ အရက်ဆိုင်သို့ သွား၏၊ ထိုအရက်သမားသည် ရေ၌ ကျောက်ခဲ နစ်မြုပ်သကဲ့သို့ ကြွေး၌ နစ်မြုပ်လတ္တံ့၊ မိမိ၏ ဆွေမျိုးမရှိ အထီးကျန်သူအဖြစ်ကို လျင်စွာ ပြုလတ္တံ့။

--

နေ၌ အိပ်လေ့ရှိသော ညဉ့်၌ ထလေ့မရှိသော အမြဲမှူးယစ်သော ကာမဂုဏ်လိုက် စားသော သူသည် အိမ်ကို အုပ်စိုး၍ နေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။

အေးလွန်းသည် ပူလွန်းသည် မိုးချုပ်လွန်းသည်ဟု (ပြောဆို၍) အမှုကိစ္စတို့ကို မပြုလုပ်ဘဲ စွန့်လွှတ်ကုန်သော သူတို့ကို အကျိုးစီးပွားတို့သည် ကျော်လွန်၍ သွား ကုန်၏။

ဤလောက၌ အကြင်သူသည် အအေးကိုလည်းကောင်း၊ အပူကိုလည်းကောင်း၊ မြက် ထက်လွန်၍ မအောက်မေ့၊ ထိုသူသည် လူ့ကိစ္စတို့ကို ပြုသည်ဖြစ်၍ စီးပွားချမ်းသာ ကို မစွန့်"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

Mittapatirūpakā မိတ္တပတိရူပကာ
False Friend မိတ်ဆွေတု

254. “Cattārome, gahapatiputta, amittā mittapatirūpakā veditabbā. Aññadatthuharo amitto mittapatirūpako veditabbo, vacīparamo amitto mittapatirūpako veditabbo, anuppiyabhāṇī amitto mittapatirūpako veditabbo, apāyasahāyo amitto mittapatirūpako veditabbo.

၂၅၄. “စတ္တာရောမေ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အမိတ္တာ မိတ္တပတိရူပကာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညဒတ္ထုဂ္ဂဟရော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝစီပရမော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အနုပ္ပိယဘာဏီ အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပါယသဟာယော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

254. Young householder, these four should be regarded as false friends pretending to be true friends:

a person who only takes from one (and does not give in return); a person who only renders lip-service by making empty promises; a person who fatters; and a person who is an associate in activities that lead to loss of wealth.

၂၅၄။ သူကြွယ်သား မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော ဤမိတ်ဆွေတု လေးယောက်တို့ကို သိအပ်ကုန်၏။ စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။ နှုတ်မျှ ဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။ အကြိုက်ကို လိုက်၍ ပြောဆိုတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။ ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

255. “Catūhi kho, gahapatiputta, ṭhānehi aññadatthuharo amitto mittapatirūpako veditabbo.

“Aññadatthuharo hoti, appena bahumicchati ;

Bhayassa kiccaṃ karoti, sevati atthakāraṇā.

“Imehi kho, gahapatiputta, catūhi ṭhānehi aññadatthuharo amitto mittapatirūpako veditabbo.

၂၅၅. “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ အညဒတ္ထုဂ္ဂဟရော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အညဒတ္ထုဂ္ဂဟရော ဟောတိ၊ အပွေန ဗဟုမိစ္ဆတိ ။

ဘယဿ ကိစ္စံ ကရောတိ၊ သေဝတိ အတ္တကာရဏာ။

“ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ အညဒတ္ထုဂ္ဂဟရော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

255. Young householder, a person who only takes from one should be known as a false friend pretending to be a true friend, by four characteristics: he only takes from one (and does not give in return); he wants much in return for giving only a little; he renders service only when he gets into trouble; he attends on one only for his own advantage.

Young householder, a person who only takes from one (and does not give in return) should be known as a false friend pretending to be a true friend, by these four characteristics.

၂၅၅။ သူကြွယ်သား စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်သော မိတ်ဆွေစစ်မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်၏။ နည်းသော ဥစ္စာဖြင့် များစွာသော ဥစ္စာကို အလိုရှိ၏။ (မိမိ၌) ဘေးဖြစ်လတ်သော် ထိုသူ၏ ကိစ္စကို ပြုတတ်၏။ အကျိုးကို ရလိုသောကြောင့် ဆည်းကပ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

256. “Catūhi kho, gahapatiputta, ṭhānehi vacīparamo amitto mittapatirūpako veditabbo. Atītena paṭisantharati [paṭisandharati (ka.)], anāgatenā paṭisantharati, niratthakena saṅgaṇhāti, paccuppannesu kiccesu byasanaṃ dasseti. Imehi kho, gahapatiputta, catūhi ṭhānehi vacīparamo amitto mittapatirūpako veditabbo.

၂၅၆။ “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ ဝစီပရမော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတီတေန ပဋိသန္ဓရတိ [ပဋိသန္ဓရတိ (က.)]၊ အနာဂတေန ပဋိသန္ဓရတိ၊ နိရတ္ထကေန သင်္ဂဏှာတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ကိစ္စေသု ဗျသနံ ဒဿေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဝစီပရမော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

256. Young householder, a person who only renders lip-service by making empty promises should be known as a false friend pretending to be a true friend, by four characteristics: he speaks about what

he could have done for one; he speaks about what he would do in the future for one; he tries to please

one with empty promises; and when occasion actually arises to render his assistance, he expresses his inability to do so.

Young householder, a person who only renders lip-service by making empty promises should be known as a false friend pretending to be a true friend, by these four characteristics.

၂၅၆။ သူကြွယ်သား နှုတ်မျှဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

လွန်ပြီးသောအရာဖြင့် ချီးမြှောက်၏။ မဖြစ်သေးသောအရာဖြင့် ချီးမြှောက်၏။ အချည်းနှီးလော ကွတ်မျှဖြင့် ချီးမြှောက်၏။ ဖြစ်ဆဲကိစ္စတို့၌ ပျက်စီးခြင်းကို ပြ၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် နှုတ်မျှဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

257. “Catūhi kho, gahapatiputta, ṭhānehi anuppiyabhāṇī amitto mittapatirūpako veditabbo. Pāpakamṇipissa [pāpakammamṇipissa (syā..)] anujānāti, kalyāṇamṇipissa anujānāti, sammukhāssa vaṇṇaṃ bhāsatī, parammukhāssa avaṇṇaṃ bhāsatī. Imehi kho, gahapatiputta, catūhi ṭhānehi anuppiyabhāṇī amitto mittapatirūpako veditabbo.

၂၅၇. “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ အနုပ္ပိယဘာဏီ အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပါပကံ ပိဿ [ပါပကမ္မံပိဿ (သျှာ..)] အနုဇနာတိ၊ ကလျာဏံပိဿ အနုဇနာတိ၊ သမ္မုခါဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ပရမ္မုခါဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ အနုပ္ပိယဘာဏီ အမိတ္တော မိတ္တပတိ ရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

257. Young householder, a person who flatters should be known as a false friend pretending to be

a true friend, by four characteristics: he approves of the evil actions of his friend; he approves also of the good actions of his friend; he praises him in his presence; and he speaks ill of him in his absence.

Young householder, a person who flatters should be known as a false friend pretending to be a true friend, by these four characteristics.

၂၅၇။ သူကြွယ်သား အကြိုက်ကို လိုက်၍ ပြောဆိုတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေ တုကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

--

ထိုသူအား မကောင်းမှုကိုလည်း ခွင့်ပြု၏။ ထိုသူအား ကောင်းမှုကိုလည်း ခွင့်ပြု၏။ ထိုသူ၏ မျက်မှောက်၌ ချီးမွမ်းစကားကို ဆို၏။ ထိုသူ၏ မျက်ကွယ်၌ ကဲ့ရဲ့စကားကို ဆို၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကြိုက်ကို လိုက်၍ ပြောဆိုတတ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို သိအပ်၏။

258. “Catūhi kho, gahapatiputta, ṭhānehi apāyasahāyo amitto mittapatirūpako veditabbo .
Surāmeraya majjappamādaṭṭhānānuyoge sahāyo hoti, vikāla visikhā cariyānuyoge sahāyo hoti,
samajjābhicaraṇe sahāyo hoti, jūtappamādaṭṭhānānuyoge sahāyo hoti. Imehi kho,
gahapatiputta, catūhi ṭhānehi apāyasahāyo amitto mittapatirūpako veditabbo”ti.

၂၅၈. “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ အပါယသဟာယော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော ။
သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဌာနာနုယောဂေ သဟာယော ဟောတိ၊ ဝိကာလ ဝိသိခါ စရိယာနုယောဂေ သဟာယော
ဟောတိ၊ သမဇ္ဇာဘိစရဏေ သဟာယော ဟောတိ၊ ဇူတပ္ပမာဒဌာနာနုယောဂေ သဟာယော ဟောတိ။ ဣမေဟိ
ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ အပါယသဟာယော အမိတ္တော မိတ္တပတိရူပကော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။

258. Young householder, a person who is an associate in activities that lead to loss of wealth
should

be known as a false friend pretending to be a true friend, by four characteristics: he is a
companion when indulging in intoxicants that cause inebriety and negligence; he is a companion
when sauntering in streets at unsceemly hours; he is a companion when frequenting shows and
entertainments; and he is a companion when indulging in gambling which causes: negligence.

Young householder, a person who is an associate in activities that lead to loss of wealth
should be known as a false friend pretending to be a true friend, by these four characteristics.

၂၅၈။ သူကြွယ်သား ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတုကို လေး
ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

မူးယစ်မေ့လျော့ကြောင်း သေရည်သေရက်သောက်ခြင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏။ အခါမဲ့ ခရီး သွားလာခြင်း၌
အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏။ ပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏။ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်
သော လောင်းကစားလေ့ရှိခြင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏။

သူကြွယ်သား ဤအကြောင်းလေးပါးတို့ဖြင့် ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေ တုကို သိ
အပ်၏။ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

259. Idamavoca bhagavā, idaṃ vatvāna sugato athāparamaṃ etadavoca satthā –

“Aññadatthuharo mitto, yo ca mitto vacīparo [vacīparamo (syā.)];

Anuppiyañca yo āha, apāyesu ca yo sakhā.

Ete amitte cattāro, iti viññāya paṇḍito;

Ārakā parivajjeyya, maggaṃ paṭibhayaṃ yathā”ti.

၂၅၉. ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတ္ထာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ -

“အညဒတ္ထုဂြာရော မိတ္တော၊ ယော စ မိတ္တော ဝစီပရော [ဝစီပရမော (သျှာ.)]။

အနုပ္ပိယဉ္စ ယော အာဟ၊ အပါယေသု စ ယော သခါ။

ဧတေ အမိတ္တေ စတ္တာရော၊ ဣတိ ဝိညာယ ပဏ္ဍိတော။

အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ မဂ္ဂံ ပဋိဘယံ ယထာ”တိ။

259. Thus spoke the Bhagavā. And having spoken these words, he uttered these verses:

The friend who only takes, the friend who only renders lip-service, the friend who flatters, and the friend who brings about loss of wealth,— the wise should know these four as false friends and avoid them from a distance as from a path of danger.

c ၂၅၉။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဍိယစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဂါထာစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

" အကြင် မိတ်ဆွေသည် စင်စစ် ယူသာ ယူတတ်၏။ အကြင် မိတ်ဆွေသည် နှုတ် မျှဖြင့်သာလျှင် ပေးတတ်၏။ အကြင် မိတ်ဆွေသည် အကြိုက်ကိုသာ လိုက်၍ ပြောဆို တတ်၏။ အကြင် မိတ်ဆွေသည် ပျက်စီးကြောင်း၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်၏။

မိတ်ဆွေစစ် မဟုတ်သော ဤလေးယောက်တို့ကို ပညာရှိသည် ဤသို့ ဆိုခဲ့တိုင်း သိ၍ ဘေးရန်ရှိသော ခရီးကို ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်သကဲ့သို့ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

Suhadamitto သုဟဒမိတ္တော

True Friend စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းရှိသော မိတ်ဆွေ

260. “Cattārome , gahapatiputta, mittā suhadā veditabbā. Upakāro [upakārako (syā.)] mitto suhado veditabbo, samānasukhadukkho mitto suhado veditabbo, atthakkhāyī mitto suhado veditabbo, anukampako mitto suhado veditabbo.

၂၆၀. “စတ္တာရောမေ ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ မိတ္တာ သုဟဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥပကာရော [ဥပကာရကော (သျှာ.)] မိတ္တာ သုဟဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သမာနသုခဒုက္ခေါ မိတ္တာ သုဟဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အတ္ထက္ခိယီ မိတ္တာ သုဟဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အနုကမ္မကော မိတ္တာ သုဟဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော။

260. Young householder, these four should be regarded as true-hearted friends: he who is helpful; he who is the same in prosperity and adversity; he who gives good counsel; and he who understands and sympathizes.

၂၆၀။ သူကြွယ်သား ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော ဤမိတ်ဆွေ လေးယောက်တို့ကို သိအပ် ကုန်၏။ ကျေးဇူးပြုတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။ ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ ဖြစ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။ အကျိုးစီးပွားကို ပြောကြားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။ အစဉ်သနားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

261. “Catūhi kho, gahapatiputta, ṭhānehi upakāro mitto suhado veditabbo. Pamattaṃ rakkhati, pamattassa sāpateyyaṃ rakkhati, bhītassa saraṇaṃ hoti, uppannesu kiccakaraṇīyesu taddiguṇaṃ bhogaṃ anuppadeti. Imehi kho, gahapatiputta, catūhi ṭhānehi upakāro mitto suhado veditabbo.

၂၆၁. “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ ဥပကာရော မိတ္တာ သုဟဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပမတ္တံ ရက္ခတိ၊ ပမတု တဿ သာပတေယျံ ရက္ခတိ၊ ဘိတဿ သရဏံ ဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္စကရဏီယေသု တဒ္ဓိဂုဏံ ဘောဂံ အနု ပုဒေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဥပကာရော မိတ္တာ သုဟဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော။

261. Young householder, he who is helpful should be known as a true-hearted friend, by four characteristics: he protects the inebriated friend; he protects the property of the inebriated friend; he is a refuge for the friend who is in trouble; and when unforeseen needs arise, he comes to the aid of the friend with twice the required assistance.

Young householder, he who is helpful should be known as a true-hearted friend, by these four characteristics.

၂၆၁။ သူကြွယ်သား ကျေးဇူးပြုတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေကို စောင့်ရှောက်တတ်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်တတ်၏။

ကြောက်ရွံ့သော မိတ်ဆွေ၏ အားကိုးရာ ဖြစ်၏။

ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် ထိုပြောသည်ထက် နှစ်ဆသော စည်းစိမ်ကို ပေးတတ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံး ရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

262. “Catūhi kho, gahapatiputta, tḥānehi samānasukhadukkho mitto suhado veditabbo. Guyhamassa ācikkhati, guyhamassa parigūhati, āpadāsu na vijahati, jīvitamṇpissa atthāya pariccattam hoti. Imehi kho, gahapatiputta, catūhi tḥānehi samānasukhadukkho mitto suhado veditabbo.

၂၆၂. “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ သမာနသုခဒုက္ခေါ မိတ္တော သုဟဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂုယုမဿ အာ စိက္ခတိ၊ ဂုယုမဿ ပရိဂူဟတိ၊ အာပဒာသု န ဝိဇဟတိ၊ ဇီဝိတံပိဿ အတ္ထာယ ပရိစ္စတ္တံ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ သမာနသုခဒုက္ခေါ မိတ္တော သုဟဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။

262. Young householder, he who is the same in prosperity and adversity should be known as a true-hearted friend, by four characteristics: he confides his secrets in his friend; he keeps the secrets of his friend; he does not forsake his friend when in trouble; he sacrifices even his life for the sake of his friend.

Young householder, he who is the same in prosperity and adversity should be known as a true-hearted friend, by these four characteristics.

၂၆၂။ သူကြွယ်သား ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ ဖြစ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

ထိုမိတ်ဆွေအား လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို ပြောကြား၏။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို လျှို့ဝှက်၏။

ဘေးရန် ဖြစ်လတ်သော် မစွန့်ပစ်။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ အကျိုးငှါ အသက်ကိုသော်လည်း စွန့်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲအတူ ဖြစ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

263. “Catūhi kho, gahapatiputta, ṭhānehi atthakkhāyī mitto suhado veditabbo. Pāpā nivāreti, kalyāṇe niveseti, assutaṃ sāveta, saḍḍassa maggaṃ ācikkhati. Imehi kho, gahapatiputta, catūhi ṭhānehi atthakkhāyī mitto suhado veditabbo.

၂၆၃. “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ အတ္တက္ခယီ မိတ္တော သုဟဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပါပါ နိဝါရေတိ၊ ကလျာဏေ နိဝေသေတိ၊ အသုတံ သာဝေတိ၊ သဂ္ဂဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခတိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ အတ္တက္ခယီ မိတ္တော သုဟဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။

263. Young householder, he who gives good counsel should be known as a true-hearted friend, by four

characteristics: he restrains his friend from doing evil; he encourages his friend to do good; he tells him

about profound matters which his friend has not heard before; and he shows his friend the way to the realm of the devas.

Young householder, he who gives good counsel should be known as a true-hearted friend, by these four characteristics.

၂၆၃။ သူကြွယ်သား အကျိုးစီးပွားကို ပြောကြားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

မကောင်းမှုမှ တားမြစ်တတ်၏။

ကောင်းမှု၌ သက်ဝင်စေ၏။

မကြားဖူးသော တရားစကားကို ပြောကြားတတ်၏။

နတ်ပြည်ခရီးကို ပြောကြားတတ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို ပြောကြားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

264. “Catūhi kho, gahapatiputta, tñānehi anukampako mitto suhado veditabbo. Abhavenassa na nandati, bhavenassa nandati, avaṇṇaṃ bhaṇamānaṃ nivāreti, vaṇṇaṃ bhaṇamānaṃ paṣaṃsati. Imehi kho, gahapatiputta, catūhi tñānehi anukampako mitto suhado veditabbo”ti.

၂၆၄. “စတူဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ အနုကမ္ပကော မိတ္တော သုဟဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဘဝေနဿ န နန္ဒတိ၊ ဘဝေနဿ နန္ဒတိ၊ အဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ နိဝါရေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနံ ပသံသတိ။ လူမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ စတူဟိ ဌာနေဟိ အနုကမ္ပကော မိတ္တော သုဟဒော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။

264. Young householder, he who understands and sympathizes should be known as a true-hearted friend, by four characteristics: he does not rejoice in the misfortunes of his friend; he rejoices over his friend's prosperity; he restrains others from speaking ill of his friend; and he commends those who speak well of his friend.

Young householder, he who understands and sympathizes should be known as a true-hearted friend, by these four characteristics.

၂၆၄။ သူကြွယ်သား အစဉ်သနားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံးရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို လေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းကို မနှစ်သက်။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်ခြင်းကို နှစ်သက်၏။

ထိုမိတ်ဆွေအား ကဲ့ရဲ့စကားပြောသူကို ကန့်ကွက်တားမြစ်တတ်၏။

ထိုမိတ်ဆွေအား ချီးမွမ်းစကားပြောသူကို ထောက်ခံချီးမွမ်းတတ်၏။

သူကြွယ်သား ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အစဉ်သနားတတ်သော ကောင်းသော စိတ်နှလုံး ရှိသော မိတ်ဆွေစစ်ကို သိအပ်၏။

265. Idamavoca bhagavā, idaṃ vatvāna sugato athāparaṃ etadavoca satthā –

“Upakāro ca yo mitto, sukhe dukkhe [sukhadukkho (syā. ka.)] ca yo sakhā [yo ca mitto sukhe dukkhe (sī. pī.)];

Atthakkhāyī ca yo mitto, yo ca mittānukampako.

“Etepi mitte cattāro, iti viññāya paṇḍito;

Sakkaccaṃ payirupāseyya, mātā puttāṃ va orasaṃ;

Paṇḍito sīlasampanno, jalaṃ aggīva bhāsati.

“Bhoge saṃharamānassa, bhamarasseva irīyato;

Bhogā sannicayaṃ yanti, vammikovupacīyati.

“Evaṃ bhoge samāhatvā [samāharitvā (syā.)], alamatto kule gihī;

Catudhā vibhaje bhoge, sa ve mittāni ganthati.

“Ekena bhoge bhuñjeyya, dvīhi kammaṃ payojaye;

Catutthañca nidhāpeyya, āpadāsu bhavissatī”ti.

၂၆၅. ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ -

“ဥပကာရော စ ယော မိတ္တော၊ သုခေ ဒုက္ခေ [သုခဒုက္ခေါ (သျှာ. က.)] စ ယော သခါ [ယော စ မိတ္တော သုခေ ဒုက္ခေ (သီ. ပီ.)]။

အတ္တက္ခယီ စ ယော မိတ္တော၊ ယော စ မိတ္တာနုကမ္မကော။

“ဧတေပိ မိတ္တေ စတ္တာရော၊ ဣတိ ဝိညာယ ပဏ္ဍိတော။

သက္ကစ္ဆံ ပယိရုပါသေယျ၊ မာတာ ပုတ္တံ ဝ ဩရသံ။

ပဏ္ဍိတော သီလသမ္ပန္နော၊ ဇလံ အဂ္ဂိဝ ဘာသတိ။

“ဘောဂေ သံဟရမာနဿ၊ ဘမရဿေဝ ဣရီယတော။

ဘောဂါ သန္တိစယံ ယန္တိ၊ ဝမ္ဘိကောဂုပစီယတိ။

“ဧဝံ ဘောဂေ သမာဟတ္တာ [သမာဟရိတ္တာ (သျှာ.)]၊ အလမတ္တော ကုလေ ဂိဟီ။

စတုဓာ ဝိဘဇေ ဘောဂေ၊ သ ဝေ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ။

“ဧကေန ဘောဂေ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ဒွိဟိ ကမ္ဘံ ပယောဇယေ။

စတုတ္ထဉ္စ နိဓာပေယျ၊ အာပဒာသု ဘဝိဿတိ”တိ။

265. Thus spoke the Bhagavā. And having spoken these words, he uttered these verses:

The friend who is helpful, the friend who is the same in prosperity and adversity, the friend who gives good counsel, and the friend who understands and sympathizes,— the wise should know these four as true-hearted friends and cherish them with devotion as a mother cherishes the child of her own bosom.

The wise man of virtue shines bright like a blazing fire.

The riches of a person who acquires his wealth in harmless ways like a bee which gathers honey without damaging the flowers grow as an ant hill grows.

Having acquired wealth in this manner, the young man able to set up a household should divide his wealth into four portions; in this manner he can make friends:

He should spend and enjoy one portion; he should use two portions to run his business; and the

fourth should be reserved for use in emergencies.

၂၆၅။ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဂါထာစကားကို မိန့် တော်မူ၏ -

" (သူကြွယ်သား) အကြင် မိတ်ဆွေသည် ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ အကြင် မိတ်ဆွေ သည် ချမ်းသာအတူ ဆင်းရဲ အတူ ဖြစ်၏။ အကြင် မိတ်ဆွေသည် အကျိုးစီးပွားကို ပြောကြားတတ်၏။ အကြင် မိတ်ဆွေသည် အစဉ်သနား တတ်၏။

ပညာရှိသောသူသည် ဤမိတ်ဆွေစစ်လေးယောက်တို့ကို ဤဆိုခဲ့တိုင်းသိ၍ အမိသည် ရင်၌ ဖြစ်သော သားသို့ ချဉ်းကပ်သကဲ့သို့ ရှိသေစွာ ချဉ်းကပ်ရာ၏။

သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် ထွန်းလင်းတောက်ပသော မီးကဲ့သို့ တင့်တယ် ထွန်းပ၏။ ပျားသည် (ပန်းပွင့်ကို မထိခိုက်စေမူ၍ ဝတ်ရည်ကိုသာ စုပ်ယူလျက်) ပျားလပို့ကို အားထုတ်ဆောက်လုပ်သကဲ့သို့ (မိမိကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို လည်းကောင်း မညှဉ်းဆဲ မထိခိုက်စေမူ၍ တရားသဖြင့်) ဥစ္စာပစ္စည်းကို စုဆောင်းရှာမှီးသော သူ၏ ဥစ္စာစည်းစိမ်တို့သည် ခြတောင်ပို့ ကြီးပွားသကဲ့သို့ ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

အိမ်ထောင်သည်ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင်သော အမျိုးသားသည် ဤသို့ ဥစ္စာ စည်းစိမ်တို့ကို ကောင်းစွာ စုဆောင်း၍ စည်းစိမ်တို့ကို လေးဖို့ ခွဲဝေရ၏။ (ဤသို့ ခွဲဝေသော်) ထိုသူသည် မိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကို မကွဲအောင် စည်းရုံးနိုင်၏။

တစ်ဖို့ဖြင့် စည်းစိမ်ကို ခံစားရ၏။ နှစ်ဖို့တို့ဖြင့် ကုန်သွယ်မှု စသည် ပြုလုပ်ရ၏။ လေးခုမြောက်အဖို့ကိုကား ဘေးရန်ဖြစ်လတ်သော် အသုံးစရိတ် ဖြစ်လတ်၌ ဟု သိုမှီး ထားရ၏"ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

Chaddisāpaṭicchādanakaṇḍaṃ ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒနကဏ္ဍံ
Covering the Six Directions အရပ် ခြောက်ပါးကို လုံခြုံစေခြင်း

266. “Kathañca, gahapatiputta, ariyasāvako chaddisāpaṭicchādī hoti? Cha imā, gahapatiputta, disā veditabbā. Puratthimā disā mātāpitāro veditabbā, dakkhiṇā disā ācariyā veditabbā, pacchimā disā puttadārā veditabbā, uttarā disā mittāmaccā veditabbā, heṭṭhimā disā dāsakammakarā veditabbā, uparimā disā samaṇabrāhmaṇā veditabbā.

၂၆၆. “ကထဉ္စ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ အရိယသာဝကော ဆဒ္ဓိသာပဋိစ္ဆာဒီ ဟောတိ? ဆ ဣမ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဒိသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပဇ္ဇိမာ ဒိသာ ပုတ္တဒာရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမဇ္ဇာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဟေဋ္ဌိမာ ဒိသာ အသကမ္မကရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

266. Young householder, how does the noble disciple cover the six directions? Young householder, these six directions should be known thus: the parents should be looked upon as the East, the teachers as the South, wife(and children) as the West, friends and associates as the North, servants and employees as the Nedir and samaṇas and brāhmaṇas as ihe Zenith.

၂၆၆။ သူကြွယ်သား အရိယသာဝကသည် အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို အသို့လျှင် လုံခြုံစေသနည်း ဟူမူ- သူကြွယ်သား အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။

အမိ အဖတို့ကို အရှေ့အရပ်ဟု သိအပ်ကုန်၏။

ဆရာသမားတို့ကို တောင်အရပ်ဟု သိအပ်ကုန်၏။

သားမယားတို့ကို အနောက်အရပ်ဟု သိအပ်ကုန်၏။

ချစ်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို မြောက်အရပ်ဟု သိအပ်ကုန်၏။

အစေအပါး အလုပ်သမားတို့ကို အောက်အရပ်ဟု သိအပ်ကုန်၏။

သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အထက်အရပ်ဟု သိအပ်ကုန်၏။

267. “Pañcahi kho, gahapatiputta, tñānehi puttena puratthimā disā mātāpitāro paccupaṭṭhātabbā – bhato ne [nesaṃ (bahūsu)] bharissāmi, kiccaṃ nesaṃ karissāmi, kulavaṃsaṃ tñāpessāmi, dāyajjaṃ paṭipajjāmi, atha vā pana petānaṃ kālaṅkatānaṃ dakkhiṇaṃ anuppadassāmīti. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi tñānehi puttena puratthimā disā mātāpitāro paccupaṭṭhita pañcahi tñānehi puttaṃ anukampanti. Pāpā nivārenti, kalyāṇe nivesenti, sippaṃ sikkhāpentī, patirūpena dārena saṃyojenti, samaye dāyajjaṃ niyyādentī [niyyātentī (ka. sī.)]. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi tñānehi puttena puratthimā disā mātāpitāro paccupaṭṭhita imehi pañcahi tñānehi puttaṃ anukampanti. Evamassa esā puratthimā disā paṭicchannā hoti khemā appaṭibhayā.

၂၆၇. “ပဉ္စဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ ပုတ္တေန ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ပစ္စုပဋ္ဌာတဗ္ဗာ - ဘတော နေ [နေသံ (ဗဟူသု)] ဘရိဿာမိ၊ ကိစ္စံ နေသံ ကရိဿာမိ၊ ကုလဝံသံ ဌပေဿာမိ၊ အာယန္တံ ပဋိပဇ္ဇာမိ၊ အထ ဝါ ပန ပေတာနံ ကာလကံတာနံ ဒက္ခိဏံ အနုပုဒဿာမိတိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တေန ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ပစ္စုပဋ္ဌတာ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ။ ပါပါ နိဝါရေန္တိ၊ ကလျာဏေ နိဝေသေန္တိ၊ သိပ္ပံ သိက္ခိပေန္တိ၊ ပတိရူပေန ဒာရေန သံယောဇေန္တိ၊ သမယေ အာယန္တံ နိယျာဒေန္တိ [နိယျာတေန္တိ (က. သီ.)]။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တေန ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ မာတာပိတရော ပစ္စုပဋ္ဌတာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ပုတ္တံ အနုကမ္ပန္တိ။ ဧဝမဿ ဧသာ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ ပဋိစ္စန္ဓာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

267. Young householder, in five ways should a son minister to the parents as the Eastern quarter thus: My parents have supported me, I shall support them in turn; I shall manage affairs on their behalf; I shall maintain the honour and tradition of the family; I shall make myself worthy of the inheritance; and furthermore, I shall offer alms on behalf of the departed parents.

Young householder, the parents, attended upon in these five ways as the Eastern quarter by their children, look after the children in five ways: they restrain them from evil, they encourage them to do good, they give them education and professional training, they arrange suitable marriages for the children, and hand over property as inheritance to them at the proper time.

Young householder, in these five ways the children attend upon their parents and the parents look after their children in these five ways. It is thus that the Eastern quarter is covered and made safe and secure.

၂၆၇။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးသည် အရှေ့အရပ်မည်သော မိဘ တို့ကို ပြုစု အပ်ကုန်၏။

(ငါ့ကို ငါ့မိဘတို့) မွေးမြူအပ်၏။ (ငါသည်) ထိုမိဘတို့ကို ပြန်၍ မွေးမြူအံ့။

ထိုမိဘတို့၏ အမှုကိစ္စကို ပြုအံ့။

မိဘတို့၏ ဥစ္စာကို မပျက်အောင် စောင့်ထိန်းခြင်း၊ အစဉ်အဆက်မှ လာသော ကုသိုလ်ဝတ်ကို ပြု ခြင်းဖြင့် အမျိုး အနွယ်ကို တည်စေအံ့။

အမွေခံထိုက်အောင် (မိဘတို့၏ အဆုံးအမကို) ကျင့်ကြံ လိုက်နာအံ့။

ထိုမှတစ်ပါး ကွဲကွာသေလွန်သော မိဘတို့၏ အလို့ငှါ အလှူပေးအံ့ဟု (ပြုစုကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးသည် ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ကုန်သော အရှေ့အရပ်မည် သော မိဘတို့သည် အကြောင်းငါးပါးတို့ဖြင့် သားသမီးကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မကောင်းမှုမှ တားမြစ်ကုန်၏။

ကောင်းမှု၌ သက်ဝင်စေကုန်၏။

အတတ်ကို သင်စေကုန်၏။

လျှောက်ပတ်သော မယားနှင့် ထိမ်းမြားပေးကုန်၏။

လျှောက်ပတ်သော အချိန်၌ အမွေဥစ္စာကို အပ်နှင်းကုန်၏။

သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးသည် ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ကုန်သော အရှေ့ အရပ်မည်သော မိဘတို့သည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သားသမီးကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ထို သားသမီးသည် ဤသို့ လုပ်ကျွေးသည်ရှိသော် ထိုအရှေ့အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

268. “Pañcahi kho, gahapatiputta, ṭhānehi antevāsinā dakkhiṇā disā ācariyā paccupaṭṭhātabbā – utṭhānena upaṭṭhānena sussusāya pāricariyāya sakkaccaṃ sippapaṭiggahaṇena [sippaṃ paṭiggahaṇena (syā.), sippauggahaṇena (ka.)]. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi antevāsinā dakkhiṇā disā ācariyā paccupaṭṭhitā pañcahi ṭhānehi antevāsiṃ anukampanti – suvinītaṃ vinenti, suggahitaṃ gāhāpenti, sabbasippassutaṃ samakkhāyino bhavanti, mittāmaccesu paṭiyādenti [paṭivedenti (syā.)], disāsu parittāṇaṃ karonti. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi antevāsinā dakkhiṇā disā ācariyā paccupaṭṭhitā imehi pañcahi ṭhānehi antevāsiṃ anukampanti. Evamassa esā dakkhiṇā disā paṭicchannā hoti khemā appaṭibhayā.

၂၆၈. “ပဉ္စဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိနာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ပစ္စုပ္ပန်တဗ္ဗာ - ဥဋ္ဌာနေန ဥပဋ္ဌာနေန သုဿုဿယ ပါရိစရိယာယ သက္ကစ္စံ သိပ္ပပဋိဂ္ဂဟဏေန [သိပ္ပံ ပဋိဂ္ဂဟဏေန (သျှာ.)၊ သိပ္ပဥဂ္ဂဟဏေန (က.)]။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိနာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ပစ္စုပ္ပန်တာ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိ အနုကမ္ပန္တိ - သုဝိနီတံ ဝိနေန္တိ၊ သုဂ္ဂဟိတံ ဂါဟာပေန္တိ၊ သဗ္ဗသိပ္ပဿုတံ သမက္ခါယိနော ဘဝန္တိ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ပဋိယာဒေန္တိ [ပဋိဝေဒေန္တိ (သျှာ.)]၊ ဒိသာသု ပရိတ္တာဏံ ကရေန္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိနာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အာစရိယာ ပစ္စုပ္ပန်တာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အန္တေဝါသိ အနုကမ္ပန္တိ။ ဧဝံဿ ဧသော ဒက္ခိဏာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

268. Young householder, in five ways should a pupil minister to a teacher as the Southern quarter: by

rising from the seat to greet and salute the teacher; by attending and waiting upon the teacher; by obeying the words of the teacher; by offering personal service to the teacher and by learning and receiving the teacher's instructions with respectful attention.

Young householder, the teacher, attended upon in these five Ways as the Southern quarter by the pupil, looks after the pupil in five ways: he instructs the pupil well in what should be instructed; he teaches well what should be taught; he trains the pupil in all the arts and

sciences; he entrusts the pupil to his friends and associates, and provides for protection in every quarter.

Young householder, in these five ways the pupil attends upon his teacher as the Southern quarter and the teacher looks after the pupil in these five ways. It is thus that the Southern quarter is covered and made safe and secure.

၂၆၈။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်သည် တောင်အရပ်မည်သော ဆရာတို့ကို ပြုစု အပ်ကုန်၏။

--

နေရာမှ ထ၍ ခရီးဦးကြိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊

ခစားဆည်းကပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊

(စကားကို) နာယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊

အရိုအသေလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း

အတတ်ပညာကို ရိုသေစွာ သင်ကြားလေ့ကျက်သင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်သည် ဝတ်ပြုအပ်ကုန်သော တောင်အရပ် မည်သော ဆရာတို့သည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်ကို အစဉ်စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

ကောင်းစွာ ဆုံးမသင့်သော အရာကို ဆုံးမကုန်၏။

ကောင်းစွာ သင်သင့်သော အရာကို သင်စေကုန်၏။

အလုံးစုံသော အတတ်ကို ပြောကြား သင်ကြားကုန်၏။

ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းတို့ထံ၌ အပ်နှင်းကုန်၏။

ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌ အစောင့်အရှောက်ကို ပြုကုန်၏။

သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်သည် ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ကုန်သော တောင် အရပ်မည်သော ဆရာတို့သည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တပည့်ကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ထို တပည့်သည် ဤသို့ ပြုစု လုပ်ကျွေးသည်ရှိသော် ထိုတောင်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

269. “Pañcahi kho, gahapatiputta, ṭhānehi sāmikena pacchimā disā bhariyā paccupaṭṭhātabbā – sammānanāya anavamānanāya [avimānanāya (syā. pī.)] anaticariyāya issariyavossaggena alaṅkāraṇuppadānena. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi sāmikena pacchimā disā bhariyā paccupaṭṭhitā pañcahi ṭhānehi sāmikam anukampati – susaṃvihitakammantā ca hoti, saṅgahitaparijanā [susaṅgahitaparijanā (sī. syā. pī.)] ca, anaticārinī ca, sambhatañca anurakkhati, dakkhā ca hoti analasā sabbakiccesu. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi sāmikena pacchimā disā bhariyā paccupaṭṭhitā imehi pañcahi ṭhānehi sāmikam anukampati. Evamassa esā pacchimā disā paṭicchannā hoti khemā appaṭibhayā.

၂၆၉. “ပဉ္စဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ သာမိကေန ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ဘရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌတာဗ္ဗာ - သမ္မာနနာယ အနဝမာနနာယ [အဝိမာနနာယ (သျှာ. ပီ.)] အနတိစရိယာယ ဣဿရိယဝေါဿဂ္ဂေန အလင်္ကာရာနုပ္ပဒာနေန။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ သာမိကေန ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ဘရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌတာ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ သာမိကံ အနုကမ္ပတိ - သုသံဝိဟိတကမ္ပန္တာ စ ဟောတိ၊ သင်္ဂဟိတပရိဇေနာ [သုသင်္ဂဟိတပရိဇေနာ (သီ. သျှာ. ပီ.)] စ၊ အနတိစာရိနိ စ၊ သမ္ပတဉ္စ အနုရက္ခတိ၊ ဒက္ခိ စ ဟောတိ အနလသာ သဗ္ဗကိစ္စေသု။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ သာမိကေန ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ဘရိယာ ပစ္စုပဋ္ဌတာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ သာမိကံ အနုကမ္ပတိ။ ဧဝမဿ ဧသာ ပစ္ဆိမာ ဒိသာ ပဋိစ္စန္ဓာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

269. Young householder, in five ways should a husband minister to a wife as the Western quarter: by being courteous to her and addressing her in endearing terms; by showing respect to her and not disparaging her; by being faithful to her; by giving her control and authority over domestic matters; by providing her with clothing and ornaments.

Young householder, the wife, looked after in these five ways as the Western quarter by the husband, attends upon the husband in five ways: she discharges well her various duties; she is hospitable and generous to kith and kin from both sides of the family; she is faithful to her husband; she manages well what he earns and brings to her; she is skilled and industrious in performing all her tasks.

Young householder, in these five ways the husband looks after his wife as the Western quarter and the wife also attends upon her husband in these five ways. It is thus that the Western quarter is covered and made safe and secure.

၂၆၉။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်သည် အနောက်အရပ်မည်သော မယားကို ပြုစုအပ်၏။

အမြတ်တနိုး ခေါ်ဆိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

နှိမ့်ချ၍ မခေါ်ဆိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

မိမိမယားကို လွန်၍ အခြားမိန်းမတို့၌ မပျော်ပါးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

စဖိုဆောင်အုပ်စိုးမှုကို လွှဲအပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

အဝတ်တန်ဆာကို ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်သည် ပြုစုအပ်သော အနောက်အရပ်မည်သော မယား သည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်ဖြစ်သူကို စောင့်ရှောက်၏။

အမှုကြီးငယ်ကိုလည်း ကောင်းစွာ စီရင်၏။

နှစ်ဖက်သော ဆွေမျိုးကိုလည်း ချီးမြှောက်၏။

မိမိလင်မှတစ်ပါး အခြားယောက်ျား၌ လွန်ကျူးသော အကျင့်မှ ကင်း၏။

ရှာဖွေစုဆောင်းခဲ့သော ဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။

အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့၌ လိမ္မာ၍ ပျင်းရိခြင်းကင်း၏။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်သည် ပြုစုအပ်သော အနောက်အရပ်မည်သော မယား သည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်ကို စောင့်ရှောက်၏။ ဤသို့ပြုစုသည်ရှိသော် ဤအနောက်အရပ် သည် လုံခြုံ၏။ ငြိမ်းချမ်း၏။ ဘေးကင်း၏။

270. “Pañcahi kho, gahapatiputta, tñānehi kulaputtana uttarā disā mittāmaccā paccupaṭṭhātabbā – dānena peyyavajjena [viyavajjena (syā. ka.)] atthacariyāya samānattatāya avisamvādanatāya. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi tñānehi kulaputtana uttarā disā

mittāmaccā paccupaṭṭhitā pañcahi tñānehi kulaputtam anukampanti – pamattam rakkhanti, pamattassa sāpateyyam rakkhanti, bhītassa saraṇam honti, āpadāsu na vijahanti, aparapajā cassa paṭipūjenti. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi tñānehi kulaputtana uttarā disā mittāmaccā paccupaṭṭhitā imehi pañcahi tñānehi kulaputtam anukampanti. Evamassa esā uttarā disā paṭicchannā hoti khemā appaṭibhayā.

၂၇၀. “ပဉ္စဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမစ္စာ ပစ္စုပဋ္ဌာတဗ္ဗာ - အနေန ပေ ယုဝဇ္ဇေန [ဝိယဝဇ္ဇေန (သျှာ. က.)] အတ္တစရိယာယ သမာနတ္တတာယ အဝိသံဝါဒနတာယ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟ ပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမစ္စာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အန ကမ္မန္တိ - ပမတ္တံ ရက္ခန္တိ၊ ပမတ္တဿ သာပတေယျံ ရက္ခန္တိ၊ ဘီတဿ သရဏံ ဟောန္တိ၊ အာပဒာသု န ဝိဇောန္တိ၊ အပရ ပဇာ စဿ ပဋိပူဇေန္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥတ္တရာ ဒိသာ မိတ္တာမစ္စာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အနကမ္မန္တိ။ ဧဝမဿ ဧသာ ဥတ္တရာ ဒိသာ ပဋိစ္ဆန္တာ ဟောတိ ခေ မာ အပ္ပဋ္ဌိဘယာ။

270. Young householder, in five ways should a man of good family minister to his friends and associates as the Northern quarter: by giving generously; by being pleasant and courteous in speech; by being helpful; by treating them as he treats himself; by being true to his words and promises.

Young householder, the friends and associates, looked after in these five ways as the Northern quarter by a man of good family, look after him (in return) in five ways: they protect the inebriated friend; they guard over his property when he is inebriated; they come a refuge when he is in trouble; they do not forsake him in his troubles; they even help his descendants.

Young householder, in these five ways a man of good family looks after his friends and associates as the Northern quarter, and the friends and associates also look after him in these five ways. It is thus that the Northern quarter is covered and made safe and secure.

၂၇၀။ သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် မြောက်အရပ်မည်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

မိမိနှင့် ထပ်တူညီမျှ ဆက်ဆံခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

မချွတ်မယွင်း ပြောဆိုပေးကမ်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစုအပ်ကုန်သော မြောက်အရပ်မည်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မူးယစ်သော မိတ်ဆွေ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

ကြောက်ရွံ့သော မိတ်ဆွေ၏ အားကိုးရာဖြစ်ကုန်၏။

ဘေးရန်ဖြစ်လတ်သော် မစွန့်ပစ် ကုန်။

ထိုမိတ်ဆွေ၏ သားမြေးအဆက်ဆက်တို့ကိုလည်း တုံ့ပြန် ချီးမြှောက်ကုန်၏။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစုအပ်ကုန်သော မြောက်အရပ်မည်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဤသို့ ပြုစုသည်ရှိသော် ဤမြောက်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

271. “Pañcahi kho, gahapatiputta, ṭhānehi ayyirakena [ayirakena (sī. syā. pī.)] heṭṭhimā disā dāsakammakarā paccupaṭṭhātabbā – yathābalaṃ kammantasamvidhānena bhattavetanānuppādānena gilānupaṭṭhānena acchariyānaṃ rasānaṃ samvibhāgena samaye vossaggena. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi ayyirakena heṭṭhimā disā dāsakammakarā paccupaṭṭhitā pañcahi ṭhānehi ayyirakaṃ anukampanti – pubbuṭṭhāyino ca honti, pacchā nipātinō ca, dinnādāyino ca, sukatakammakarā ca, kittivaṇṇaharā ca. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi ayyirakena heṭṭhimā disā dāsakammakarā paccupaṭṭhitā imehi pañcahi ṭhānehi ayyirakaṃ anukampanti. Evamassa esā heṭṭhimā disā paṭicchannā hoti khemā appaṭibhayā.

၂၇၁. “ပဉ္စဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ အယျိရကေန [အယိရကေန (သီ. သျှာ. ပီ.)] ဟေတ္ထိမာ ဒိသာ အာသကမ္မကရာ ပဉ္စပုတ္တတဗ္ဗာ – ယထာဗလံ ကမ္မန္တသိဝိဓာနေန ဘတ္တဝေတနာနုပ္ပာဒနေန ဂိလာနုပဋ္ဌာနေန အစ္ဆရိ

ယာနံ ရသာနံ သံဝိတာဂေန သမယေ ဝေါဿဂ္ဂေန။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အယျိရကေန ဟေဌိမာ ဒိဿာ ဒာသကမ္မကရာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အယျိရကံ အနုကမ္ပန္တိ - ပုဗ္ဗဋ္ဌာယိနော စ ဟောန္တိ၊ ပစ္စာ နိပါတိနော စ၊ ဒိန္နာဒာယိနော စ၊ သုကတကမ္မကရာ စ၊ ကိတ္တိဝဏ္ဏဟရာ စ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အယျိရကေန ဟေဌိမာ ဒိဿာ ဒာသကမ္မကရာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ အယျိရကံ အနုကမ္ပန္တိ။ ဧဝမဿ ဧဿာ ဟေဌိမာ ဒိဿာ ပဋိစ္စန္ဓာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ။

271. Young householder, in five ways should a master minister to his servants and employees as the

Nadir: by assigning the work in accordance with their ability and physical strength; by giving them food and remuneration; by looking after them in sickness; by sharing with them choice food; by granting them leave at times.

Young householder, the servants and employees, ministered to as the Nadir by their master in these five ways, attend upon him in five ways: they rise before him; they go to sleep after him; they take only what is given; they perform their duties well; they uphold his good name and fame.

Young householder, in these five ways the master looks after his servants and employees as the Nadir and the servants and employees in return also attend upon their master in these five ways. It is thus that the Nadir is covered and made safe and secure.

၂၇၁။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်သည် အောက်အရပ်မည်သော အစေအပါး အလုပ်သမားတို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

ခွန်အားအလျောက်သာ အလုပ်ကိစ္စကို ခိုင်းစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

ထမင်းရိက္ခာ ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

မကျန်းမာသောအခါ ပြုစုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

ထူးဆန်းသော အရသာများကို ခွဲဝေပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။

အခါအားလျော်စွာ အားလပ်ခွင့်ပေးခြင်း အဝတ်တန်ဆာ စသည်ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း (ပြုစုအပ် ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်သည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အောက်အရပ် မည်သော အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်ကို စောင့်ရှောက် ကုန်၏။

(အရှင်၏) ရှေးဦးစွာ အိပ်ရာမှ ထလေ့ရှိကုန်၏။

(အရှင်အိပ်သည်မှ) နောက်၌ အိပ်လေ့ရှိကုန်၏။

ပေးသည်ကိုသာ ယူလေ့ရှိကုန်၏။

--

အမှုကိစ္စကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်ကုန်၏။

(အရှင်၏) ဂုဏ်သတင်းကို ဆောင်ကုန်၏။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အရှင်သခင်သည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အောက် အရပ်မည်သော အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည် အရှင်သခင်ကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဤသို့ ကောင်းစွာ ပြုစုသည်ရှိသော် ထို အောက်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

272. “Pañcahi kho, gahapatiputta, ṭhānehi kulaputtena uparimā disā samaṇabrāhmaṇā paccupaṭṭhātabbā – mettena kāyakammena mettena vacīkammena mettena manokammena anāvaṭadvāratāya āmisānuppādānena. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi kulaputtena uparimā disā samaṇabrāhmaṇā paccupaṭṭhitā chahi ṭhānehi kulaputtam anukampanti – pāpā nivārenti, kalyāṇe nivesenti, kalyāṇena manasā anukampanti, assutaṃ sāventi, sutam pariyodāpentī, saggaṣṣa maggaṃ ācikkhanti. Imehi kho, gahapatiputta, pañcahi ṭhānehi kulaputtena uparimā disā samaṇabrāhmaṇā paccupaṭṭhitā imehi chahi ṭhānehi kulaputtam anukampanti. Evamassa esā uparimā disā paṭicchannā hoti khemā appaṭibhayā”ti.

၂၇၂. “ပဉ္စဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပစ္စုပဋ္ဌာတဗ္ဗာ - မေတ္တေန ကာယကမ္မေန မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန မေတ္တေန မနောကမ္မေန အနာဝဋ္ဌာရတာယ အာမိသာနုပ္ပဒာနေန။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဆဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အနုကမ္မန္တိ - ပါပါ နိဝါရေန္တိ၊ ကလျာဏေ နိဝေသေန္တိ၊ ကလျာဏေန မနသာ အနုကမ္မန္တိ၊ အသုတံ သာဝေန္တိ၊ သုတံ ပရိယောဒာပေန္တိ၊ သဂ္ဂဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခန္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဂဟပတိပုတ္တ၊ ပဉ္စဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တေန ဥပရိမာ ဒိသာ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဣမေဟိ ဆဟိ ဌာနေဟိ ကုလပုတ္တံ အနုကမ္မန္တိ။ ဧဝမဿ ဧသာ ဥပရိမာ ဒိသာ ပဋိစ္စန္ဓာ ဟောတိ ခေမာ အပ္ပဋိဘယာ”တိ။

272. Young householder, in five ways should a man of good family minister to the samaṇas and

brāhmaṇas as the Zenith: by deeds of loving kindness; by words of loving kindness; by thoughts of loving kindness; by keeping the house open to them; by supplying them with material needs (such as alms-food),

Young householder, the samaṇas and brāhmaṇas, ministered to in these five ways as the Zenith by a man of good family, bring benefit to him in six ways: they restrain him from evil; they exhort him to do good; they protect him with loving kindness; they teach him (the profound matters) that he has not heard before; they explain and make clear to him (the profound matters) which he has heard before; they show him the path to the realm of the devas.

Young householder, in these five ways a man of good family ministers to the samaṇas and the brāhmaṇas as the Zenith and the samaṇas and the brāhmaṇas also bring benefit to him in these six ways. It is thus that the Zenith is covered and made safe and secure.

၂၇၂။ သူကြွယ်သား ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် အထက်အရပ် မည်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို ပြုစုအပ်ကုန်၏။

မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော ကာယကံမှုဖြင့်လည်းကောင်း။

မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော ဝစီကံမှုဖြင့်လည်းကောင်း။

မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော မနောကံမှုဖြင့်လည်းကောင်း။

(အမြဲမပြတ် လှူဒါန်းလိုသော အလောဘ) တံခါးကို ဖွင့်၍ ထားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊

ဆွမ်းစသော အာမိသတို့ကို ပေးလှူ ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း (ပြုစုအပ်ကုန်၏)။

သူကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အထက်အရပ်မည်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မကောင်းမှုမှ တားမြစ်ကုန်၏။

ကောင်းမှု၌ သက်ဝင်စေကုန်၏။

ကောင်းသော စိတ်ဖြင့် စောင့်ရှောက်ကုန်၏။

မကြားဖူးသေးသော တရားစကားကို ဟောကြားကုန်၏။

ကြားဖူးပြီးသော တရားစကားကို ဖြူစင်စေကုန်၏။

နတ်ပြည်ခရီးကို ပြောကြားကုန်၏။

သူ့ကြွယ်သား ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်းသားသည် ပြုစုအပ်ကုန်သော အထက်အရပ်မည်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အမျိုးကောင်း သားကို စောင့်ရှောက်ကုန်၏။ ဤသို့ ပြုစုသည်ရှိသော် ဤအထက်အရပ်သည် လုံခြုံ၏၊ ငြိမ်းချမ်း၏၊ ဘေးကင်း၏။

273. Idamavoca bhagavā. Idam vātvāna sugato athāparam etadavoca satthā –

“Mātāpitā disā pubbā, ācariyā dakkhiṇā disā;

Puttadārā disā pacchā, mittāmaccā ca uttarā.

“Dāsakammakarā heṭṭhā, uddham samaṇabrāhmaṇā;

Etā disā namasseyya, alamatto kule gihī.

“Paṇḍito sīlasampanno, saṇho ca paṭibhānavā;

Nivātavutti atthaddho, tādiso labhate yasaṃ.

“Uṭṭhānako analaso, āpadāsu na vedhati;

Acchinnavutti medhāvī, tādiso labhate yasaṃ.

“Saṅgāhako mittakaro, vadaññū vītamaccharo;

Netā vinetā anunetā, tādiso labhate yasaṃ.

“Dānañca peyyavajjañca, atthacariyā ca yā idha;

Samānattatā ca dhammesu, tattha tattha yathārahaṃ;

Ete kho saṅgahā loke, rathassāṇīva yāyato.

“Ete ca saṅgahā nāssu, na mātā puttakāraṇā;

Labhetha mānaṃ pūjaṃ vā, pitā vā puttakāraṇā.

“Yasmā ca saṅgahā [saṅgahe (ka.) aṭṭhakathāyaṃ icchitapāṭho] ete, sammapekkhanti
[samavekkhanti (sī. pī. ka.)] paṇḍitā;

Tasmā mahattaṃ papponti, pāsāṃsā ca bhavanti te”ti.

၂၇၃. ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတ္ထာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ -

“မာတာပိတာ ဒိသာ ပုဗ္ဗာ၊ အာစရိယာ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။

ပုတ္တဒာရာ ဒိသာ ပစ္ဆာ၊ မိတ္တာမစ္စာ စ ဥတ္တရာ။

“ဒာသကမ္မကရာ ဟေဋ္ဌာ၊ ဥဒ္ဓိံ သမဏဗြာဟ္မဏာ။

ဧတာ ဒိသာ နမဿေယျ၊ အလမတ္တော ကုလေ ဂိဟီ။

“ပဏ္ဍိတော သီလသမ္ပန္နော၊ သဏှော စ ပဋိဘာနဝါ။

နိဝါတပုတ္တိ အတ္ထဒ္ဓေါ၊ တာဒိသော လဘတေ ယသံ။

“ဥဋ္ဌာနကော အနုလသော၊ အာပဒာသု န ဝေဓတိ။

အစ္ဆိန္နပုတ္တိ မေဓာဝီ၊ တာဒိသော လဘတေ ယသံ။

“သင်္ဂါဟကော မိတ္တကရော၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရော။

နေတာ ဝိနေတာ အနုနေတာ၊ တာဒိသော လဘတေ ယသံ။

“ဒာနဉ္စ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ၊ အတ္တစရိယာ စ ယာ ဣဓ။

သမာနတ္တတာ စ ဓမ္မေသု၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။

ဧတေ ခေါ သင်္ဂဟာ လောကေ၊ ရုထဿာဏီဝ ယာယတော။

“ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာသု၊ န မာတာ ပုတ္တကာရဏာ။

လဘေထ မာနံ ပူဇံ ဝါ၊ ပိတာ ဝါ ပုတ္တကာရဏာ။

“ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ [သင်္ဂဟေ (က.) အဋ္ဌကထာယံ ဣစ္ဆိတပါဌော] ဧတေ၊ သမ္မပေက္ခန္တိ [သမဝေက္ခန္တိ (သီ. ပိ. က.)] ပဏ္ဍိတာ။

တသ္မာ မဟတ္တံ ပပွေန္တိ၊ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိ တေ”တိ။

273. Thus spoke the Bhagavā. And having spoken these words, he uttered these verses:

The mother and the father are the East; the teachers are the South; wife and children are the

West; friends and associates are the North.

Servants and employees are the Nadir; samaṇas and brāhmaṇas are the Zenith; the man of good

family who is the head of a household should worship these six directions.

Whoever is skilled and wise (in worshipping these six directions), and is full of moral virtues, gentle and keen-witted, meek and humble, gains fame and followers.

Whoever is energetic and not indolent, unshaken in adversity, constantly employed in making a

livelihood, endowed with resourceful intelligence, gains fame and followers.

Whoever is benevolent, seeks and makes good friends, understands what is spoken (by a benefactor), is not stingy or jealous, leads and guides by giving helpful counsel and reasoned advice, gains fame and followers.

There are these benevolent practices, namely, generosity and charitableness, pleasant speech, helpfulness to others, impartial treatment to all as to oneself as the case demands; in this world, these four benevolent practices are like the lynchpin of a moving carriage.

Were these benevolent practices non-existent (in the world), the mother would not receive honour and respect from her children; the father would not receive honour and respect from his children.

Because the wise observe these four benevolent practices in every way, they reach eminence, and gain praise and admiration.

၂၇၃။ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစုဏ္ဏိယစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤဂါထာစကားကိုလည်း မိန့်တော်မူ၏ -

"အမိအဖတို့သည် အရှေ့အရပ် မည်ကုန်၏၊ ဆရာတို့သည် တောင်အရပ် မည် ကုန်၏၊ သားမယားတို့သည် အနောက်အရပ် မည်ကုန်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် မြောက်အရပ် မည်ကုန်၏။

အစေအပါး အလုပ်သမားတို့သည် အောက်အရပ် မည်ကုန်၏၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ သည် အထက်အရပ် မည် ကုန်၏၊ အိမ်ကို အုပ်စိုး၍ နေထိုင်သော အမျိုးကောင်းသား သည် ဤအရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို ရှိခိုးရာ၏။

--

အကြင်သူသည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို ရှိခိုးခြင်း၌ အလိမ္မာ ရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သိမ်မွေ့ နက်နဲသော ပညာ ဉာဏ် ရှိ၏၊ နှိမ့်ချခြင်း ရှိ၏၊ ခက်ထန်ခြင်း မရှိ၊ ထိုသို့သော သူသည် အကျော်အစောကို ရ၏။

(အကြင်သူသည်) ထကြွမှု ရှိ၏၊ ပျင်းရိခြင်း မရှိ၊ ဘေးရန်တို့ ဖြစ်ပေါ်လတ်သော် မတုန်လှုပ်၊ မပြတ်အားထုတ် အပ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ အရာအားလျော်စွာ ပညာ ရှိ၏၊ ထိုသို့သော သူသည် အကျော်အစောကို ရ၏။

(အကြင်သူသည်) ချီးမြှောက်တတ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ရှာတတ်၏၊ ကျေးဇူးကို သိတတ်၏၊ ဝန်တိုမှုမ ရှိ၊ အကျိုးဆောင်တတ်၏၊ အကြောင်းပြ၍ ဆုံးမ တတ်၏၊ ခေါင်းဆောင်တတ်၏၊ ထိုသို့သော သူသည် အကျော် အစောကို ရ၏။

ကျင့်ဝတ်တရားတို့၌ အကြင် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အကြင် ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုခြင်း သည်လည်းကောင်း၊ အကြင်အကျိုးစီးပွားကို ကျင့် ဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကိစ္စအားလျော်စွာ အကြင် မိမိနှင့် ထပ်တူညီမျှ ဆက်ဆံ ခြင်းသည်လည်းကောင်း ရှိ၏။ ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ထို (ပေးကမ်း ခြင်းစသော) သင်္ဂဟတရားတို့သည် ဤလောက၌ သွားနေသော ရထား၏ နားစောင့် ကဲ့သို့ ဖြစ် ကုန်၏။

လောက၌ ထိုသင်္ဂဟတရားတို့သည် (အကယ်၍) မရှိကုန်အံ့၊ အမိသည် သား ပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း မရရာ၊ အဖ သည် သားပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း မရ ရာ။

ထိုသင်္ဂဟတရားတို့ကို (ပြုအပ်၏ဟု) ပညာရှိတို့ မှတ်ယူကုန်သောကြောင့် ကြီး မြတ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက် ကုန်၏။ ချီးမွမ်းလည်း ချီးမွမ်းထိုက်ကုန်၏"ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

274. Evaṃ vutte, siṅgālakō gahapatiputto bhagavantam etadavoca – “abhikkantaṃ, bhante! Abhikkantaṃ, bhante! Seyyathāpi, bhante, nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya, paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūlhasa vā maggaṃ ācikkheyya, andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya ‘cakkhumanto rūpāni dakkhanti’ti. Evamevaṃ bhagavatā anekapariyāyena dhammo pakāsito. Esāhaṃ, bhante, bhagavantaṃ saraṇaṃ gacchāmi dhammaṃ ca bhikkhusaṃghaṃ.

Upāsakaṃ maṃ bhagavā dhāretu, ajjatagge pāṇupetaṃ saraṇaṃ gata”nti.

၂၇၄. ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ သိင်္ဂီလကော ဂဟပတိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “အဘိက္ကန္တံ၊ ဘန္တေ! အဘိက္ကန္တံ၊ ဘန္တေ! သေယျထာပိ၊ ဘန္တေ၊ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧသာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ ဥပါသကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု၊ အဇ္ဇေ တဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ”န္တိ။

274. When the Bhagavā had spoken thus, Singāla, the young householder, said as follows:

"Venerable Sir, excellent (is the dhamma)! Excellent (is the dhamma)! Venerable Sir, it is as if that which is overturned is set right, or that which has been hidden is revealed, as if someone were pointing out the road to one who has gone astray, or holding a lamp amidst the darkness so that 'those who have eyes may see', even so has the Bhagavā shown the dhamma in various ways.

“Venerable Sir, I take refuge in the Buddha, I take refuge in the Dhamma, I take refuge in the Saṅgha. May it please the Bhagavā to receive me as a lay disciple from this very day to the end of life.”

၈ ၂၇၄။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် သူကြွယ်သား သိင်္ဂီလသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော် သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့ သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ 'မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်'ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း (အသျှင်ဘုရား) ဤအတူသာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင် ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကို လည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ဘုရား တရား သံဃာကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော 'ဥပါသကာ'ဟု မှတ်တော်မူပါ''ဟူ၍ (လျှောက်ထားလေ သတည်း)။

Singālasuttaṃ niṭṭhitam atṭhamam. သိင်္ဂီလသုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ အဋ္ဌမံ။
End of Singāla Sutta, the Eighth Sutta ရှစ်ခုမြောက် သိင်္ဂီလသုတ် ပြီး၏။